

ฉัตรแก้ว

วันเด็กแห่งชาติ ๒๕๓๐

ภาพปกและภาพพระราชกรณียกิจในเล่มโปรดเกล้าฯ พระราชทาน

ฉัตรแก้ว

หนังสือวันเด็กแห่งชาติ ๒๕๓๐

ISBN 974-7902-18-4

ฉัตรแก้ว

วันเด็กแห่งชาติ ๒๕๓๐

คณะกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ

ประจำปี ๒๕๓๐

ผู้จัดพิมพ์

เด็ก ๆ นอกจากจะต้องเรียนความรู้แล้ว
ยังต้องหัดทำงานและทำความดีด้วย เพราะ
การทำงานจะช่วยให้มีความสามารถ มีความขยัน
อดทนพึ่งตนเองได้ และการทำดีนั้นจะช่วยให้มี
ความสุขความเจริญ ทั้งป้องกันตนไว้ไม่ให้ตกต่ำ.

พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน
วันเสาร์ ที่ 10 มกราคม 2530

คติธรรม

สำหรับวันเด็กแห่งชาติประจำปี ๒๕๓๐

เชิงปราชญ์

รู้	วิชาหลายอย่างล้วน	เรียงปัญญา	ยิ่งเอย
ไว้	ประดับอาตมา	มากแล้ว	
ใช้	จะหนักอูรา	เหลือเปื้อ	
ว่า	ที่จริงเหมือนแก้ว	กอบกู้ชุน.	
ใส่	ใจเรียนได้มาก	ไม่เหมือน	
บำ	รับของหนักเยื่อน	แย่ย้า	
แบก	บุกศึกษาเตือน	ตามปราชญ์	
หาม	สุขสบายล้ำ	เลิศล้วนมงคล.	

สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ

(สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ)

สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม

กรุงเทพมหานคร

คำขวัญ

ของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี
ในโอกาสวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๓๐

สวัสดีครับ เด็กไทย
ใจดี มีวินัย ใฝ่เรียนรู้

พลเอก

(เปรม ติณสูลานนท์)

นายกรัฐมนตรี

คำขวัญวันเด็กแห่งชาติ
ประจำปี ๒๕๓๐

อนาคตของชาติจะสดใส
ถ้าเด็กไทยมีวินัยในตนเอง

(นายมารุต บุนนาค)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

คำขวัญวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๓๐

บิดา มารดา หวังให้ลูกเป็นคนดี มีความก้าวหน้า ประสบ
ความสำเร็จในชีวิต ชาดิบ้านเมือง หวังให้เด็กทุกคนเติบโตเป็น
พลเมืองดี มีวินัย ซื่อสัตย์ อดทน เสียสละ รับผิดชอบต่อตนเอง
และบ้านเมือง เด็กทุกคนพึงถือว่าท่านมีหน้าที่ทำความหวังของ
บิดา มารดา และชาดิบ้านเมืองให้เป็นความจริง.

(นายสัมพันธ์ ทองสมัคร)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

คำขวัญวันเด็กแห่งชาติ
ประจำปี ๒๕๓๐

เยาวชนคนดี
สร้างเสริมนิสัย
รักบ้านเมือง

ต้องมีวินัย
จิตใจพัฒนา
รุ่งเรืองชาติไทย

พลเอก

(มานะ รัตนโกเศศ)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

คำขวัญวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๓๐

เด็กในวันนี้ คือบุคคลที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในวันหน้า ดังนั้น เด็กทุกคนจึงควรเตรียมตัวให้พร้อมเพื่อที่จะเติบโต และก้าวไปเผชิญกับสภาพปัญหาแวดล้อมนานาประการได้ โดยเฉพาะการปลูกฝังนิสัยตนเองให้รักการทำงาน การเรียนรู้ใน การที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น ฝึกหัดทำตน ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ทั้งนี้ เพราะการมีโอกาสได้ทำกิจกรรม ร่วมกับผู้อื่นนั้น จะทำให้รู้จักตนเอง รู้จักผู้อื่น และรู้จักปรับตัว ให้เข้ากับสภาพความเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ดีขึ้น

(นายสมาน แสงมลิ)

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

เนื่องในมหามงคลสมัยที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมายุได้ ๖๐ พระชันษา เป็นที่ชื่นชมยินดีแก่ชาวไทยทั้งปวง ข้าพระพุทธเจ้า อนุกรรมการจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๓๐ ขอน้อมเกล้าน้อมกระหม่อม อัญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัยและบรรดาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งปวง จงดลบันดาลให้ทรงพระเจริญด้วยจตุรพิธพรชัยยืนนาน

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีน้ำพระทัยเปี่ยมล้นด้วยพระเมตตากรุณาแก่อาณาประชาราษฎร์ถ้วนหน้า ทรงเป็นฉัตรแก้วคุ้มเกล้าให้เกิดความร่มเย็นในแผ่นดินไทย ทรงสนพระทัยในความเป็นอยู่และความเจริญทางจิตใจของเด็กเป็นอันมาก ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานพระบรมราโชวาทเป็นแนวทางความประพฤติ และจริยธรรมในจิตใจแก่เด็ก ในวันเด็กแห่งชาติทุกปีมาตั้งแต่เริ่มมีวันเด็กแห่งชาติ เด็กไทยทุกคนควรจะน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ ตั้งใจเพียรปฏิบัติตามพระบรมราโชวาทอยู่เป็นนิจ

หนังสือวันเด็กแห่งชาติ ๒๕๓๐ นี้ ให้ชื่อว่า “ฉัตรแก้ว” เพื่อให้ผู้อ่านรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ อันเปรียบเสมือนฉัตรแก้วที่แผ่ไพศาลคุ้มครอง และให้ความร่มเย็นแก่แผ่นดินไทยมาตั้งแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จเถลิงถวัลยราชสมบัติ เป็นเวลากว่า ๔๐ ปีแล้ว พระราชภารกิจที่ทรงปฏิบัติเนื่องนิจ คือ เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนราษฎร ไม่ว่าจะอยู่แห่งไหน ในแดนทุรกันดารเพียงไร ทุกครั้งที่เสด็จพระราชดำเนิน จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ราษฎรเข้าเฝ้าโดยใกล้ชิด ทรงไต่ถามสุขทุกข์ พระราชทานสิ่งของที่จำเป็นแก่ชีวิต ผู้ป่วยเจ็บก็ให้ได้รับการรักษาพยาบาล หลายครั้งที่

เด็ก ๆ ก็ได้รับพระราชทานพระราชวโรกาสให้เข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิด และได้รับพระราชทานสิ่งของ และการรักษาพยาบาลเมื่อเจ็บป่วย

ภาพพระราชทานที่นำมาเป็นภาพหน้าปก และภาพประกอบ ในเล่มอีกสี่ภาพ แสดงให้เห็นพระราชกรณียกิจ และพระมหากรุณาธิคุณ แก่เด็กในแดนห่างไกล เป็นครั้งหนึ่งในจำนวนหลายร้อยครั้งที่ได้ เสด็จพระราชดำเนิน และพระราชทานวโรกาสให้เด็ก ๆ เข้าเฝ้า ทูลละอองธุลีพระบาท ภาพเหล่านี้จะจารึกอยู่ในจิตใจของคนไทย ทุกคน

อนุกรรมการจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๓๐ สำนักในพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ได้พระราชทานพระบรมราโชวาท และภาพสำหรับ จัดทำภาพหน้าปก และภาพประกอบ สำนักในพระคุณของสมเด็จพระสังฆราชเจ้า ที่ได้ประทานพระกิตติธรรม ขอขอบพระคุณ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรี ช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่ได้ คำขวัญแก่เด็กและเยาวชน สำหรับจัดพิมพ์ในหนังสือวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๓๐

ขอขอบพระคุณผู้เขียนเรื่อง ผู้วาดภาพประกอบ และผู้ออกแบบ รูปเล่ม ตลอดจนผู้จัดพิมพ์ ในความร่วมมือให้หนังสือเล่มนี้สำเร็จด้วยดี ขอแสดงความยินดีแก่เยาวชนผู้มีผลงานปรากฏอยู่ในหนังสือเล่มนี้

(นายประคัล ดันดิวงษ์)

ประธานอนุกรรมการจัดพิมพ์ และจำหน่ายหนังสือวันเด็กแห่งชาติ

ประจำปี ๒๕๓๐

● สารบัญ ●

หนังสือวันเด็ก ๒๕๓๐ “ฉัตรแก้ว”

แผ่นดินเย็น.....	คุณหญิงศรีนาถ สุริยะ.....	๑๑
สุนทรภู่เอ็นดูเด็ก.....	ฐะปะนีย์ นาครทรรพ.....	๑๓
ฉัตรแก้ว.....	รัชนี ศรีไพรวรรณ.....	๓๐
แทนดาลัมและโคลัมเบียมของไทย.....	ชนะ นิลกุหา.....	๓๕
ยักษ์ใหญ่ในสระ.....	เรื่อง ดารกา วงศ์ศิริ.....	๕๐
	ภาพ ประสงค์ พวงดอกไม้.....	
เพียงแต่ใช้วิธีคุณเท่านั้นก็สามารถ		
พิสูจน์ได้.....	คณิต พุทธิรัตน์.....	๕๕
สายสัมพันธ์.....	รสา วงศ์ยังอยู่.....	๖๕
ราชบุรีที่น่ารู้จัก.....	กานต์มณี ศักดิ์เจริญ.....	๗๓
โปรดย่าเอาฉันมาเลี้ยงเลย (นะ).....	ทิพย์รัตน์ บุรณทะโชติ.....	๘๒
สัมมนานก.....	สลาย โรจนสโรช.....	๘๕
สวนครัวมุมบ้าน.....	นัยนา นาคะตะ.....	๘๘
เมืองไทยในรอบ ๑ ปี.....	ธนาลัย สุขพัฒน์ธี.....	๑๐๓
สงครามและสันติภาพ.....	แม่นมมาส ขวลิต.....	๑๐๘

แผ่นดินเย็น

คณฤๅณศรีนาถ - สิริยะ

เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ หนังสือพิมพ์
ในกรุงเทพฯ ทุกฉบับลงข่าวและภาพ เจ้านโรดมสีหนุและ
ชายาเข้าเฝ้าพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ณ พระตำหนัก
จิตรลดารโหฐาน ในโอกาสที่เสด็จเข้ามาเยือนประเทศไทย

เจ้านโรดมสีหนุ ในปัจจุบันคือ ประธานาธิบดี รัฐบาล
ผสมกัมพูชาประชาธิปไตย ในอดีต คือพระเจ้านโรดม พระเจ้า
แผ่นดินประเทศกัมพูชา พระองค์เสด็จเข้ามาในประเทศไทย
บ่อยครั้ง ด้วยสาเหตุที่เกิดความไม่สงบในประเทศของพระองค์
พลเมืองของพระองค์หลายแสนคนอพยพเข้ามาอยู่ในดินแดน
ของไทย อยู่ตามศูนย์อพยพ ๓ แห่ง คือ ที่ตาพระยา เขาค้อต่าง
และกิ่งคลองหาด เพียงถึงเดือนสิงหาคมนี้ ประมาณว่าไม่ต่ำกว่า
สองแสนคน

เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๔๒๕ เวลา ๑๖.๐๐ น. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จออก ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้ พลอากาศเอก สิทธิ เสวตศิลา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ นำ เจ้านโรดมสีหนุ ประธานาธิบดีรัฐบาลผสมกัมพูชาประชาธิปไตยและชายา เฝ้าฯ ในโอกาสเดินทางมาเยือนประเทศไทย. (สำนักพระราชวัง)

ผู้พลัดบ้านเหล่านี้มีแต่จะเพิ่มขึ้น แต่ประเทศต่าง ๆ ที่เคยรับผู้อพยพไปอยู่ก็ลดจำนวนหรืองดชั่วคราว ถ้าเพิ่มเข้ามาก็ต้องเป็นภาระที่ฝ่ายไทยจะต้องดูแลต่อไป

ถึงแม้สภาพอากาศสากล และสหประชาชาติจะช่วยทางเรื่องอาหารและเวชภัณฑ์ ก็ไม่เพียงพอทีเดียว

นอกจากนี้ราษฎรไทยที่อยู่ชายแดนก็แร้นแค้นยากจน แต่ก็ไม่มีการช่วยเหลือจากฝ่ายใด นอกจากคนไทยด้วยกัน

ทหารไทยต้องคุมชายแดนอยู่ตลอดเวลา เพราะบางทีก็มีการไล่ติดตามคนอพยพ บางทีก็มีการยิงปืนตกเข้ามาในดินแดนไทย

คนไทยผู้อพยพเหล่านี้ด้วยความอุเบกขาและปรานี ถ้าจะผลักดันให้กลับเข้าเขตของตัวไป ก็เท่ากับส่งไปหาความตาย

ในอดีต ไทยเคยช่วยเหลือกัมพูชามาเป็นเวลานาน ตั้งแต่รัชกาลพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก จนถึงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ประเทศกัมพูชา อยู่ระหว่างประเทศไทยและประเทศเวียดนาม เมื่อเกิดความเดือดร้อนขึ้นภายในประเทศก็จะขอให้ไทยหรือเวียดนามช่วย บางคราวขอประเทศเดียว บางทีแบ่งเป็นสองพวก พวกหนึ่งขอให้ไทยช่วย อีกพวกหนึ่งขอให้เวียดนามช่วย ไทยเลยต้องรบกับเวียดนามเพราะต้องช่วยกัมพูชา

อะไรคือ ความเดือดร้อนของกัมพูชา

ส่วนใหญ่คือความไม่ปรองดองกัน มีการทะเลาะวิวาท ไม่ยอมโอนอ่อนผ่อนตาม ข้าราชการวิวาทกันเอง เจ้าขัดแย้งกันเอง บางครั้งเจ้าขัดแย้งกับข้าราชการผู้ใหญ่

เมื่อขัดแย้งกันมาก ๆ ก็ต้องไปหากำลังนอกประเทศ มาช่วยสนับสนุน เมื่อฝ่ายใดแพ้ก็ต้องลี้ภัยไปต่างประเทศ กรุงเทพฯ เป็นเมืองที่เจ้านายชั้นสูงของกัมพูชา ซึ่ง ภายหลังได้ครองราชย์เป็นพระเจ้าแผ่นดิน เสด็จมาลี้ภัยประทับ อยู่ถึง ๕ พระองค์ เรียงลำดับ ดังนี้

๑. นักร้องเอง (พระนารายณ์รามาธิบดี) เสด็จลี้ภัย เข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ ในสมัยรัชกาลที่ ๑ ตั้งแต่มีพระชนม์ ๑๐ พรรษา ประทับอยู่จนมีพระชนม์ ๒๒ พรรษา โปรดเกล้าฯ ให้ทรงผนวชพร้อมกับสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุน-เสนาานุรักษ์และเจ้าพงศ์อมรินทร พระโอรสของพระเจ้ากรุงธนบุรี ทั้ง ๓ พระองค์ ทรงผนวชที่พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดา-ราม (วัดพระแก้ว) มีพระราชพิธีทุกอย่างตามพระเกียรติ

เมื่อทรงลาผนวชแล้ว โปรดเกล้าฯ ให้เชิญเสด็จไป ครองราชย์ที่กรุงกัมพูชา

๒. นักร้องจันทน์ (พระอุทัยราชา) เป็นพระโอรสของ นักร้องเอง ตามเสด็จพระราชบิดาออกไปกรุงกัมพูชาเมื่อมี พระชนม์เพียง ๒ พรรษา น่าจะมีพระราชสมภพในกรุงเทพฯ นี้เอง

เมื่อเจริญพระชนม์แล้ว เคยกลับมากรุงเทพฯ เป็น ครั้งคราว ก่อนที่จะเสวยราชย์เป็นพระอุทัยราชา และเมื่อเป็น พระเจ้าแผ่นดินแล้วก็เสด็จมาเมื่อมีราชการ

๓. นกองค์ด้วง (พระหริรักษ์รามาริบดี) เป็นพระโอรส
นกองค์เอง และเป็นพระอนุชาของนกองค์จันทร์ เป็นผู้ซึ่งเสด็จไปมา
ระหว่างกรุงเทพฯ กับกรุงกัมพูชาบ่อยครั้ง เป็นผู้ที่ประทับ
ในกรุงเทพฯ นานที่สุด รวมเวลาได้ถึง ๒๕ ปี

๔. นกองค์ราชาวดี (พระเจ้านโรดม) เป็นพระโอรส
นกองค์ด้วง เคยประทับอยู่ในกรุงเทพฯ เป็นครั้งคราว

๕. นกองค์ศรีสวัสดิ์ (พระเจ้าศรีสวัสดิ์) เป็นพระโอรส
นกองค์ด้วงและเป็นพระอนุชาของนกองค์ราชาวดี มีหลักฐาน
ว่ามีพระราชสมภพในกรุงเทพฯ

อนึ่งยังมีพระอนุชาของพระเจ้าศรีสวัสดิ์ มีพระนามว่า
“วัดดา” หรือ “ไวยวัดดา” ไม่กลับไปกัมพูชา ประทับอยู่ใน
กรุงเทพฯ ตลอดพระชนม์ชีพ

พระเจ้านโรดม คือ พระปัยกา (ทวด) ของเจ้านโรดม
สีหนุ เวลาที่ครองราชย์ตรงกับรัชกาลพระบาทสมเด็จพระ
จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ในรัชกาลพระเจ้านโรดม กัมพูชาถูกรุกรานเสียดินแดนเข้าครอบ
ครองพร้อมกับประเทศใกล้เคียงประเทศไทยในระยะเวลาใกล้เคียง
กัน

เท่าที่ทราบแล้วว่า ประเทศทางตะวันตกและภาคใต้ของ
ประเทศไทย ก็เข้าไปอยู่ในการปกครองของประเทศอังกฤษ
รอบ ๆ ข้างของไทยเสียเอกราชไปจนหมดสิ้น

ประเทศไทยเป็นประเทศเดียว ในภูมิภาคนี้ที่สามารถ
รักษาเอกราชไว้ได้

แผ่นดินไทย เป็นแผ่นดินเย็นโดยแท้ นอกจากคนไทย
จะอยู่เย็นเป็นสุขแล้ว ยังเป็นที่สำหรับคนหนีร้อนมาพึ่งเย็น
ได้อีกตลอดมาช้านาน

แผนภูมิ ราชวงศ์กัมพูชา

สุนทรภู่

เณรเณร

ร.ประสิทธิ์ หาดกรรพ ...

ที่ว่าสุนทรภู่เณรดุเด็กนั้น พุดตามความรู้สึกที่เกิดขึ้น เมื่ออ่านเรื่องที่ท่านแต่งให้เด็กเป็นตัวชูโรง ไม่ว่าจะเป็นพลาญงาม ในเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนกำเนิดพลาญงาม สีนสมุทร สุดสาคร ในเรื่องพระอภัยมณี และเด็กอื่น ๆ ในนิทานคำกลอนของท่าน อีกหลายเรื่อง ท่านจะวาดภาพตัวละครเด็กเหล่านั้นด้วยความรัก ความเอ็นดู พระเอกเด็กของท่านจะมีบทบาทสำคัญ และมีชีวิตชีวาทำให้ผู้อ่านสนใจ และพลอยมีอารมณ์ร่วมไปกับตัวละครเด็กของท่านเสมอ

ในโอกาสที่ปีพุทธศักราช ๒๕๒๕ เป็นปีที่ท่านสุนทรภู่ มีอายุครบ ๒๐๐ ปี ทั้งทางองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมของสหประชาชาติ (UNESCO - ยูเนสโก) ได้ประกาศยกย่องท่านสุนทรภู่เป็นกวีเอกของโลก ผู้มีผลงานดีเด่นทาง

วัฒนธรรมและประเทศไทยก็ได้จัดการฉลอง ๒๐๐ ปีกว๊าน
สุนทรภู์ อย่างมโหฬารทั่วราชอาณาจักร พร้อมกับประเทศอื่น ๆ
ที่เป็นสมาชิกของยูเนสโก หนังสือวันเด็กปีนี้จึงขอเชิญชวน
ให้เด็ก ๆ ติดตามดูบทบาทของพระเอกหุ่นยาวไว้ในวรรณกรรม
ของท่านสุนทรภู์โดยจะฉาย “หนังตัวอย่าง” ให้ดูพอเป็น
แนวทางดังต่อไปนี้

๑. พลายงาม จากสเกาเรื่องขุนช้างขุนแผนตอนกำเนิดพลายงาม

ถ้ากลอนตอนที่ยกมานี้เป็นตอนที่พลายงามกำลังจะลา
แม่เพื่อเดินทางไปอยู่กับนางทองประศรีผู้เป็นย่า ขอให้สังเกต
ความเข้มแข็ง เด็ดเดี่ยวของเด็กวัยสิบปีเศษ เมื่อพูดปลอบแม่
ก่อนที่จะจากกันแม่จะอาลัยรักแม่มากเพียงใดก็ตาม

เจ้าพลายงามความแสนสงสารแม่
ข้าเลื่องแลดูหน้าน้ำตาไหล
แล้วกราบกรานมารดาด้วยอาลัย
ถูกเติบโตใหญ่คงจะมาหาแม่คุณ
แต่ครั้งนี้มีกรรมจะจำอา ก
ต้องพลัดพรากแม่ไปเพราะไอ้ขุน
เที่ยวหาพ่อขอให้ปะเดชะบุญ
ไม่ลืมคุณมารดาจะมาเยือน
แม่รักลูกลูกก็รู้ถือว่ารัก
คนอื่นสักหมื่นแสน ไม่แน่นอนเหมือน

จะกินนอนนอนว่าเมตตาเตือน
จะจากเรือนร้างแม่ไปแต่ตัว
แม่วันทองของลูกจงกลับบ้าน
เขาจะพาตัวรุ่งแม่ทูลหัว
จะกั้นหน้าตาไปมิได้กลัว
แม่อย่ามัวหมองนัยจงหักใจ

และตอนที่เดินทางไปจนถึงหมู่บ้านกะเหรี่ยง ท่านก็เอากีวาดภาพมาให้มีนกมีไก่อมาให้เด็กน้อยดูพอเพลิน ๆ บ้าง แต่ปลายงามก็ยังคงเศร้าสร้อยเพราะคิดถึงแม่อยู่นั่นเอง ดังกลอนที่ว่า

เห็น ไก่เตี้ยเขี่ยคุ้ยที่ขุ่ยไผ่
กระซอกไล่ลดเลี้ยวมันเปรี้ยวปรือ
พบนกยูงฝูงใหญ่ไล่กระพือ
มันบินหวือโห่ร้องคะนองใจ
จนเหน็ดเหนื่อยเมื่อยข้อให้ท้อแท้
คิดถึงแม่วันทองแล้วร้องไห้
พระสุริยาสายัณห์ลงไรไร
เหมือนจิตใจเจ้าจะขาดลงรอนรอน...

ใครอ่านกลอนตอนนี้แล้วจะอดสงสารปลายงามได้บ้าง เพราะท่านสุนทรภู่เอ็นดูเด็ก ท่านจึงวาดภาพปลายงามให้น่ารัก น่าสงสารเช่นนี้ ครั้นไปถึงบ้านย่าแล้วก็ใช้วิธีบอกให้ย่ารู้ว่าตนมาโดย “ขี้นมะยมห่มดื้อทำตอแย ให้ท่านแลเห็นเรามาเอาตัว” วิธีนี้ได้ผลเกินคาด เพราะทองประศรีก็ “หุไว ได้ยินมะยมหล่น” จึงคว้าไม้ตะบองออกมาดองเมียง พลายงามทั้ง ๆ ที่กลัวย่า และนั่งตัวสั่นอยู่บนกิ่งมะยม แต่ก็มี ความเข้มแข็งจึงทำใจกล้า “แล้วนี่กว่าย่าตัวกลัวอะไร โจนลงไปกราบย่าที่ฝาคัน” คราวนี้

ก็ถูกย่ำตีไม่นับจนต้องร้องครวญครางว่า “ฉันเจ็บบวมแล้วยา
เมตดาหลาน ข้าเป็นลูกพ่อแผ่นดินแสนท้าน ข้างฝ่ายมารดาชื่อ
แม่วันทอง จะมาหาย่าชื่อทองประศรี ย่าเพื่อตีฉันจะเล่าความ
เศร้ามอม...” ตรงนี้ก็เรียกคะแนนสงสารได้อีก ในที่สุด
“ย่าเขม้นเห็นจริงทั้งตระกูล กอดประคองรับขวัญลูกฉันน้ำตา”

หลังจากนั้นย่าก็อุ้มลูกจohaไปลามาฝนทาแผลฟกช้ำดำ
เขียวที่ตัวหลาน ภายหลังก็จัดพิธีรับขวัญให้เป็นการเอิกเกริก
ผู้อ่านก็พลอยโล่งอกไปด้วยที่พลายงามได้มาอยู่กับย่าอย่าง
ปลอดภัย ทั้งยายยังสอนหนังสือให้จนกลายเป็นเด็กเก่งภาษาไทย
ไปด้วย วิชาภาษาไทยที่ย่าสอนให้นี้เป็นพื้นฐานความรู้พอที่จะ
ไปรับราชการในวันหน้าได้

คราวนี้ลองดูตัวละครเด็กในเรื่องพระอภัยมณีบ้าง เด็ก
ที่เป็นตัวชูโรงในเรื่องนี้มี ๒ คน คือ สินสมุทรและสุดสาคร

๒. สินสมุทร จากนิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี

สินสมุทรเป็นโอรสของพระอภัยมณีที่เกิดจากนางผีเสื้อ-
สมุทร มีส่วนผสมของมนุษย์และยักษ์ก้ำกึ่งกัน คือ

“ไม่คล้ายเคลื่อนเหมือนองค์พระทรงเดช
แต่ดวงเนตรแดงดุจสุริย์ฉาย
ทรงกำลังคังพระยาชาพลาย
มีเขี้ยวคล้ายขนนี้มีตักดา”

พละกำลังของสินสมุทรนั้นคู่ได้จากการกระทำต่อไปนี้

โศคลำพองลงแข่งละเลิงมา
เห็นแผ่นผาพิงผนังปิดหนทาง
หนักหรือเบาเยาว์อยู่ไม่รู้จัก
เข้าลองผลึกด้วยกำลังก็พังผาง...

แล้วด้วยความเอ็นดูกุมารผู้ทรงอิทธิฤทธิ์นี้ สุนทรภู่ก็
วาดภาพโลกภายนอกถ้ำของนางผีเสื้อสมุทรให้เป็นที่ตื่นตาตื่นใจ
ของสินสมุทร ซึ่งเพิ่งจะได้ออกมานอกถ้ำเป็นครั้งแรก ดังนี้

เห็นหาดทรายพรายเงินเป็นเงาราว
ทะเลกว้างขวางขาวล้วนปาดง
ไม่เคยเห็นเป็นน้ำสนุกสนาน
พระกุมารเพลินจิตพิศวง
ออกวิ่งเต้นเล่นทรายสบายองค์
แล้วโศกลงเล่นมหาชลาลัย...

พอได้ลงน้ำ สินสมุทรยิ่งสนุกใหญ่ “ด้วยหน่อนาถ
ชาติเชื่อผีเสื้อสมุทร คำไม่ผิดเลยทั้งวันก็กลั้นได้ ยิ่งถูกน้ำกำลัง
ยิ่งเกรียงไกร เที้ยวเลี้ยวไล่ซึ่ปลาในสาขล” พอดีไปเจออะเอา
ปลาฉลามเข้า “ระลอกซัดพลัดเข้าในปากฉลาม” เป็นเด็ก
ธรรมดาก็คงถูกฉลามจับเลื้อดแดงไปแล้ว แต่สินสมุทรกลับ
“ลอคออกตามซีกเหงือกเสือกสลดน” แล้วก็ไปเจอตัวอะไร

แปลก ๆ เข้าอีก คือ “เห็นฝูงเงือกเกลือกกลิ้งมากกลางชล คิดว่า
คนมีหางเหมือนอย่างปลา” เงือกเลยกลายเป็นเครื่องเล่นชิ้นใหม่
ของสินสมุทรไป คราวนี้เล่นรุนแรงถึงขนาด “ลุดกระซากลากหาง
ขึ้นกลางหาด แลประหลาดลักษณะมีตาหู จะเอาไปให้พระบิดา
แล้วลากสู่เข้าในถ้ำด้วยกำลัง” พระอภัยมณีตกพระทัยที่ทรง
ทราบว่สินสมุทรหนีออกไปนอกถ้ำ รับสั่งว่าถ้าแม่รู้ก็จะโกรธ
มาก เหตุการณ์วันนั้นทำให้สินสมุทรได้รู้ความเป็นมาในชีวิต
แต่หนหลังของพระบิดา จนกระทั่งได้มาพบมารดาของตน ตาม
ที่พระอภัยมณีทรงเล่าให้ฟัง และพระอภัยมณีก็ได้เงือกที่ลูก
จับมาไว้เป็นพวก เพราะเงือกนั้นรู้ลู่ทางที่จะพาพระอภัยมณีหนี
ไปจนถึงเกาะแก้วพิสดาร

แม้สุนทรภู่จะสร้างสินสมุทรให้เป็นตัวละครที่มีอิทธิฤทธิ์
แต่ก็ได้สอดแทรกคำสอนเพื่ออบรมให้สินสมุทรมีสัมมาการะ
รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่นไว้ในคำพูดของพระอภัยมณี เช่นตอนที่
สอนให้ขอขมาต่อเงือกคราที่ตนได้ไปจับมาเล่นว่า “ขอสมาดำ
อย่าดูเบา ช่วยอุ้มเอาแกออกไปให้สบาย” ซึ่งสินสมุทรก็ปฏิบัติ
ตามโดยดี นอกจากนั้นสินสมุทรยังสามารถเป่าปี่ได้เหมือนที่
พ่อเป่า ทำเอาท้าวสิลราชบรรทมหลับไปได้ แสดงว่าเป็นผู้ที่มี
อารมณ์ละเอียดอ่อนเข้าถึงรสไพเราะของคนตรีได้เหมือนกัน

ความกล้ากล้าสามารถของสินสมุทรยังแสดงออก
ในเหตุการณ์อีกหลายตอน เช่นตอนที่เรือของท้าวสิลราชแตก

สินสมุทรสามารถพานางสุวรรณมาลีว่ายน้ำไปจนถึงเกาะแก้ว-
พิสดารได้ แต่พอถึงบทร้าย สินสมุทรก็เหี่ยมโหดทารุณเอาการ
อยู่เหมือนกัน เช่นตอนที่ฆ่าโจรสลัดตายด้วยความแค้นที่มา
ลวนลามนางสุวรรณมาลีผู้ที่ตนเคารพรักเหมือนมารดา ภาพการ
ต่อสู้ตอนนั้นดุเดือดมากถึงขนาดที่ “เห็นนายโจรโดนจับสัประยุทธ์
ทะยานหยุดเหยียบอกผกหงาย กระชากฉีกซีกโครงครากทลาย
เอาศพนายตีไพร่ไล่กระพ้อ”

ในด้านการรบนั้น สินสมุทรเก่งกาจมาก เมื่อทราบว่
อุสรณ์ซึ่งเป็นคู่หมั้นของนางสุวรรณมาลียกทัพเรือมาตามหานาง
ก็ตัดสินใจจะกำจัดอุสรณ์เสียเพื่อมิให้ขวางทางที่พระบิดาของตน
จะได้สมรักกับนางสุวรรณมาลี สินสมุทรร้องดำทำทนายอุสรณ์
ด้วยวาจาหยาบคาย ฝ่ายอุสรณ์ก็โกรธจน“เห่้อชโลมโขมหน้
เอาผ้าเช็ด จะแก้เผ็ดไพร่ไม่หนีเร้น” แต่สีกระหว่างสินสมุทร
กับอุสรณ์ถูกพระอภัยมณีขัดขวางไว้ด้วยการเป่าปี่ ให้เสียงเพลงปี่
นั้นไปแว่วอนนางสุวรรณมาลีและเรียกร้องให้สินสมุทรมาหา
พระองค์ ในที่สุดพ่อลูกก็ได้พบกัน อุสรณ์กล่าวชมเชยสินสมุทร
ที่ช่วยนางสุวรรณมาลีไว้ และให้นำเครื่องทรงกษัตริย์มามอบให้
สินสมุทร แต่สินสมุทรไม่ยอมรับไมตรี ตอนหลังก็รบกันด้วย
เหตุที่สินสมุทรไม่ยอมให้อุสรณ์รับตัวนางสุวรรณมาลีไป

เรื่องราวของสินสมุทรยังมีอีกมาก ใครสนใจก็จำเป็น
ไปหาอ่านดูและติดตามบทบาทของสินสมุทรจนถึงที่สุด

๓. สุดสาคร จากนิทานคำกลอนเรื่อง พระอภัยมณี

สุดสาครเป็นโอรสอีกองค์หนึ่งของพระอภัยมณี มารดา
คือนางเงือก สุดสาครเป็นเด็กน่ารักมาตั้งแต่เล็ก ๆ แล้ว ก็

“เนตรขนงวงนลาฏ ไม่คลาดเคลื่อน
ละม้ายเหมือนพระอภัยนั้นใจหาย
มีกำลังนั่งคลานทะยานกาย
เข้ากอดก่ายมารดรไม่อ่อนแอ”

สุดสาครเป็นเด็กที่มีสุขภาพอนามัยดีมาก เพราะพระฤๅษี
ช่วยเหลือด้วยความเมตตาเอาใจใส่ สุนทรภู่บรรยายภาพสุดสาคร
อย่างเอ็นดูว่า

“ได้สับเดือนเหมือนได้สักลีบขบ
ดูขาวอวบอ้วนท้วนเป็นนวลฉวี
ออกวิ่งเต้นเล่นได้ไกลกู่ฎี
เที่ยวไล่ขี้วัวควายสบายใจ
แล้วลงน้ำปล้ำปลาโกลาหล
คาบสับปากเปียกเรียกไม่ไหว
สอนให้หลานอ่านเขียนรำเรียนไป
แล้วก็ให้วิทยาวិชาการ...”

เมื่อเจริญวัยขึ้น สุดสาครก็ได้พาหนะคู่ใจเป็นสัตว์ประ-
หลาด ได้ชื่อว่าม้ามังกร พระฤๅษีสอนมนต์สำหรับบังคับม้าให้

เชื่อง หลังจากที่ได้เฝ้าถวายสยาสัญญ์สวมหัวม้ามังกรและ
ร้ายเวทพิเศษแล้ว ม้านั้นก็อ่อนกำลังลง แล้วสุดสาครก็ขึ้นนั่ง
บนหลังม้าและอ่านมนต์ “ได้เจ็ดคาบปราบม้าสวาหะ แล้วเป่า
ลงตรงศีรษะสิ้นหกหน อาชาขึ้นฟื้นกายไม่วายชนม์ ให้รักคน
ขึ้นขี่ดังชีวา ขยับซ้ายย้ายตามด้วยความรัก หรือจะชักย้ายทาง
ไปข้างขวา คอยตามไปไม่ขัดหัตยา กุมารารู้ที่ก็ดีใจ”

พอบังคับมาได้แล้ว สุดสาครก็วางมาดพระเอกรุ่นจิ๋ว
ทันที ก็อ

“ขี่ขยับขึ้นบนเกาะแก้ว
ยิ่งคล่องแคล่วควบกระโดดโหดไสล
เหยียดเลียรอบขอบเกาะเหมือนเหาะไป
ประเดี๋ยวใจถึงศาลาพระอาจารย์
เห็นครูอิงพิงหมอนนั่งถอนหนวด
แกลังควบอวดอัยกาตรงหน้าฉาน
ทรมาคะนองลงเชิงเริงสำราญ
พระอาจารย์นั่งหัวร่อพ่อนี่นา”

เวลาอ่านจะรู้สึกเหมือนว่าตัวท่านสุนทรภู่ท่านเองสวม
วิญญานพระอาจารย์ไว้ และคงจะนั่งหัวร่อชอบใจในความเก่งกาจ
ของสุดสาครที่ท่านสร้างขึ้นมา เพราะท่านก็อดรักเจ้าหลานชาย

วัย ๓ ขวบนี้ไม่ได้เหมือนกัน ทั้ง ๆ ที่เป็นหลานที่เกิดจาก
จินตนาการของท่านเอง

เสียดายจริงที่หน้ากระดาษหมดลงเสียแล้ว เชิญติดตาม
อ่านบทบาทของสุตสาครในหนังสือพระอภัยมณีเองดีกว่า ยังมี
มีตอนสนุก ๆ อีกมาก

ปากกับใจ

ปากใจไม่ตรงกัน	ความสัมพันธ์ไม่ยั่งยืน
ใจเกลียดแต่ปากผิน	พูดแต่งล้นสิ้นความหมาย
ปากใจให้ตรงเถิด	ผลจักเกิดทั้งต้นปลาย
ผู้พูดใจสบาย	ผู้ฟังเล่าเข้าใจตรง

จาก ศึกษาภาษิต ของ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ

จิตรแก้ว

รัชนี ศรีไพรวรรณ

เมื่อแหวนไปถึงโรงเรียนในเช้าวันนั้น เพื่อน ๆ เรียน
ไปแล้วสองวิชา แหวนยืนลังเลอยู่ที่ประตูห้อง อาจารย์ประจำชั้น
กำลังสอนภาษาไทยหันมามองแหวนด้วยความแปลกใจ

“วันนี้ ทำไมมาสายล่ะแหวน” พอมองเห็นใบหน้า
ลูกศิษย์ซัด ๆ แล้ว อาจารย์ก็ตกใจรีบวางหนังสือเดินเข้ามาหา
“เป็นอะไรไป หน้าซีดเขียว”

เพื่อน ๆ ในชั้นเรียนได้ยินคำถามของอาจารย์ ก็พากัน
ชะเง้อมองแหวน

เด็กหญิงไหว้ออาจารย์แล้วน้ำตาก็ไหลพราก “แม่ของ
หนูไม่สบายมากค่ะ หนูมาขอยาอาจารย์ไปให้แม่” เสียงของ
แหวนแหบเครือ พุดจบเธอก็สะอื้นฮัก ๆ เอามือป้ายน้ำตาที่
พรingsพรูออกมา

“แม่เป็นอะไร” อาจารย์พลอยไม่สบายใจ

“แม่ตัวร้อนมาก คงเป็นไข้ค่ะ... แต่...” เสียงขาดหาย เพราะแรงสะอื้น “แต่ใคร ๆ บอกว่าผีเข้าค่ะ”

“ผีเข้า... เอาอีกแล้ว... บอกว่าผีเข้าอีกแล้ว” อาจารย์ บ่น เพื่อน ๆ ของแหวนหันไปซุบซิบกันเบา ๆ

“แหวน เข้ามาในห้องก่อน เดี่ยวครูจะไปขอยาที่ห้อง พยาบาลมาให้ แล้วจะไปขออนุญาตอาจารย์ใหญ่ไปกับเธอด้วย” อาจารย์บอกแล้วออกไปจากห้อง เพื่อนหญิงหลายคนวิ่งออกไปจุดแหวนเข้ามาในห้องเรียน บ้างก็อดเธอแล้วพูดลอบ ประโลมใจ บ้างก็ซักถามจนแหวนไม่รู้จะตอบคำถามใคร แต่ ได้เห็นความห่วงใยของเพื่อน ๆ แล้ว ก็ทำให้เธอสบายใจขึ้น

“เมื่อวานนี้ เรากลับไปถึงบ้าน แม่ก็กลับจากไร่พอดี หน้าตาของแม่แดงก่ำ ตัวร้อนจัด พอนั่งลงก็ชักแล้วพูดอะไร ต่ออะไรฟังไม่รู้เรื่อง เราวิ่งไปตามป้าพวงมาดู ป้าพวงบอกว่า ผีเข้าแม่เรา ใคร ๆ ก็มาดูกันใหญ่ คนนั้นพูดอย่างนั้น คนนี้ พูดอย่างนี้ ว่าแม่เราไปจุดจอมปลวกในไร่ทำให้ผีโกรธ เขา จะไปพาดเสาหมอผีมา เราไม่ยอม พวกชาวบ้านว่า เราไม่รักแม่ จะปล่อยให้ผีกินแม่จนตาย...” พูดจบแหวนก็ร้องไห้โฮ

เพื่อน ๆ แบ่งเป็นสองพวก พวกหนึ่งเชื่อว่าผีเข้าแน่ ๆ แต่อีกพวกไม่เชื่อ ต่างถกเถียงกัน เพื่อนคนหนึ่งเพิ่งนึกถึงเรื่อง สำคัญได้ จึงบอกแหวน

“เออ แหวน เมื่อเช้านี้ ที่หน้าเสาธง อาจารย์ใหญ่บอกว่า เฉลิมพระชนมพรรษาในหลวงปีนี้เป็นปีพิเศษ เพราะท่านจะมีอายุหกสิบพรรษา ทางจังหวัดจัดประกวดแต่งกลอนนะ... ใคร ๆ บอกว่าต้องให้แหวนเป็นตัวแทนพวกเราแต่งกลอนแข่งกับโรงเรียนอื่น”

เพื่อนอีกคนหนึ่งเสริม “วันนี้ ในหลวงก็จะมาที่อุทยาน แล้วมาเยี่ยมราษฎรด้วยล่ะ”

หัวใจของแหวนมีแต่ความทุกข์จึงไม่รับรู้สิ่งใด นอกจากความวิตกกังวลในอาการป่วยของแม่ อาจารย์กลับเข้ามาพร้อมกับยาในถุงเล็ก ๆ พยักหน้าเรียกแหวน พร้อมกับสั่งนักเรียนในชั้นว่า

“พวกเธอนั่งทำงานที่ครูให้เจียบ ๆ นะจ๊ะ ครูจะไปดูแม่ของแหวนสักประเดี๋ยว” มีเพื่อน ๆ หลายคนขออนุญาตไปด้วย แต่อาจารย์บอกว่า “อย่าเพิ่งไปเลย เลิกเรียนแล้วอยากไปจึงค่อยไปนะจ๊ะ”

แล้วอาจารย์ก็เดินนำแหวนออกจากโรงเรียนตรงไปสู่หมู่บ้าน

“โชคคือนะที่พระเจ้าอยู่หัวเสด็จเยี่ยมราษฎร แล้วมีหน่วยแพทย์เคลื่อนที่มาด้วย จะได้พาแม่ของแหวนไปให้หมอรักษา”

แหวนได้ฟังก็ใจชื้นขึ้น

“อ้อ พุดถึงพระเจ้าอยู่หัว เมื่อเช้านี้อาจารย์ใหญ่ประกาศ

ที่หน้าเสาธงว่าให้นักเรียนแต่งคำประพันธ์เฉลิมพระเกียรติ
พระเจ้าอยู่หัว ในวาระที่พระองค์มีพระชนมายุหกสิบพรรษา
ในปีนี เข้าประกวดกันทั้งจังหวัด”

แหวนนึกได้ “เพื่อน ๆ บอกหนูแล้วล่ะ”

“จ้ะหรือ” อาจารย์ถามอย่างดีใจ “แล้วเขาบอกหรือ
เปล่าล่ะว่า แหวนจะต้องเป็นตัวแทนของโรงเรียนแต่งคำประพันธ์
เข้าประกวด”

“อาจารย์คะ... หนู”

“ครูเข้าใจว่าแหวนกำลังไม่สบายใจ เพราะเป็นห่วงแม่
เอาไว้ให้แม่หาย แหวนค่อยเขียนก็ได้ ยังมีเวลา ครูบอกให้หนูรู้
ไว้ก่อน เขากำหนดชื่อคำประพันธ์ว่า ฉัตรแก้ว”

“ฉัตรแก้ว” แหวนทวนคำเบา ๆ “ฉัตรแก้ว แปลว่า
อะไรคะอาจารย์”

“เป็นความเปรียบเทียบกับแหวน หมายถึง พระเจ้าอยู่หัว
ของเราพระองค์นี้ทรงช่วยเหลือประชาชนให้พ้นจากความทุกข์
ความเดือดร้อน เหมือนกับว่า ท่านเป็นร่มอันวิเศษคุ้มครอง
ให้เราอยู่ร่มเย็นเป็นสุข”

“ฉัตรแก้ว... ร่มอันวิเศษ” แหวนพิมพ์ “อาจารย์คะ
หนูจนเหลือเกิน หนูจะเขียนถึงท่านได้หรือคะ”

“ไม่เกี่ยวกันเลย หนูจนแต่หนูเป็นเด็กดี เรียนเก่ง
จนสอบชิงทุนเรียนต่อชั้นมัธยมได้ เขียนกลอนก็เก่ง จนครู
และเพื่อน ๆ ยอมรับ ถ้าหนูมีความรู้สึกว่าพระเจ้าอยู่หัวเป็น

ฉัตรแก้วจริง ๆ หนูก็ต้องเขียนได้ เหมือนอย่างที่หนูเคยรู้สึก
ต่อสิ่งต่าง ๆ แล้วเขียนกลอนออกมาจนชนะการประกวดทุก
ครั้ง”

แหวนนั่งเงียบ อาจารย์ไม่รู้ว่าเธอกำลังคิดอะไร จน
กระทั่งมาถึงบ้านหลังเล็ก ๆ ของแหวน เสียงแม่ของแหวนร้อง
โหยหวนด้วยความเจ็บปวด

“แหวน - แหวนไปไหน - ช่วยแม่ด้วย มันจะตีแม่
ตายอยู่แล้ว... โอ้ย...” เสียงส่ำทับพร้อมกับเสียงตี “มึงเป็น
ใคร... บอกมานะ อย่าปากแข็งมายังันกูตีตายจริง ๆ” แหวน
ร้องไห้โฮ กระโจนขึ้นไปบนบ้าน อาจารย์ก็วิ่งตามไปติด ๆ ภาพ
ที่เห็นคือแม่ของแหวนนอนกลิ้งอยู่กับพื้นฟากภายในห้องแคบ ๆ
หมอนี่กำลังเงื่อง่าไม้ มีเพื่อนบ้าน ๒ - ๓ คน นั่งดูอยู่ใกล้ ๆ

แหวนตรงเข้าแย่งไม้ในมือหมอนี่ ปากก็ร่ำไห้ ขอร้อง
ให้หยุด

“หยุดได้แล้วค่ะ เดี่ยวคนไข้ตายพอดี ไม่ใช่ผีสา่งที่ไหน
หรอก คุณใช้สูงตัวร้อนเป็นไฟ” อาจารย์เข้าไปลูบคลำตัวแม่
ของแหวน

“แกชัก แล้วก็พูดเพ้อถึงจอมปลวกในไร่... ไม่ใช่ผี
เข้าแล้วจะเป็นอะไร” เพื่อนบ้านคนหนึ่งบอก

“คนที่ไข้ มีอาการไข้สูง ตัวร้อนจัด ไม่ได้สติ ก็
จะพูดเพ้อออกมาเพราะพิษไข้” อาจารย์บอก “แหวนไปดักน้ำ
ในคุ่มมาให้ครูเร็ว จะเช็ดตัวแม่ของหนู”

เมื่อได้นำมาแล้ว อาจารย์ใช้ชายผ้าห่มขาด ๆ ข้างกาย
คนไข้ ชุบน้ำบิดให้แห้งแล้วเช็ดตามเนื้อตัวให้ พลังอธิบายให้
ชาวบ้านฟัง

“คนเจ็บป่วย ต้องรักษาให้ถูกวิธีจึงจะหาย ไปเถียนตี
จะหายได้อย่างไร ตัวร้อนจัดอย่างนี้เพราะมีไข้สูง เช็ดตัวด้วย
น้ำเย็นตัวก็จะเย็น อาการไข้ก็จะลดลง” แล้วอาจารย์ก็พูดกับ
แหวนซึ่งร้องให้พาลางเช็ดน้ำตาให้แม่พาลาง “แหวนไปเอาข้าว
มาให้แม่กิน กินข้าวแล้วจะได้กินยา แล้วครูจะพาเข้าไปที่จังหวัด
ไปหาแพทย์ของพระเจ้าอยู่หัวให้ท่านรักษา”

* * *

เมื่อแหวนไปถึงโรงเรียนในเช้าอันแจ่มใสวันนั้น เพื่อน ๆ
ที่ไม่มีโอกาสไปเยี่ยมแม่ของแหวนต่างพากันมารุมล้อมซักถาม
เรื่องราวที่แม่ไปรักษาตัว แหวนจึงเล่าให้เพื่อนฟัง

“อาจารย์พาเรากับแม่ขึ้นรถเข้าไปที่จังหวัด มีคนอื่น ๆ
ที่ไม่สบายไปด้วยกันหลายคน แต่แม่เราไม่สบายมากกว่าเพื่อน
พอไปถึงศาลากลางมีคนเต็มไปหมด คนเจ็บนอนอยู่กับพื้นก็มี
อาจารย์กับเราพุงแม่เข้าไป แม่หมดแรงก็นอนหายใจแหม่ว ๆ
อยู่กับพื้น เราใจไม่ดีก็อดร้องไห้ไม่ได้ รอกันอยู่สักพัก ในหลวง
กับสมเด็จพระเทพฯ ก็นั่งรถมา แล้วท่านก็เดินผ่านผู้คน ใคร ๆ
ก็พูดกับท่าน เอาอะไรต่ออะไรให้ท่าน ท่านเดินถามใครต่อใคร
แล้วจดบันทึก หมอหลายคนก็เดินตามท่าน แล้วหมอบางคนก็
ไปตั้งที่ตรวจโรคคนในศาลาที่เขาทำไว้ให้ ท่านอยู่ใกล้เรากับ

แม่เหลือเกิน ใจของเราร้อนเป็นไฟ อยากให้ท่านมาเห็นแม่เราเร็ว ๆ ” ถึงตรงนี้แหวนหยุดเล่า น้ำตาคลอสองเบ้าตา กล้ากลืนความรู้สึกตื้นตัน แล้วเล่าต่อไปว่า “พอดีแม่เราชักขึ้นมาอีก เราตกใจร้องไห้โฮ กอดแม่ไว้ ท่านได้ยินเสียงเราร้องให้ ท่านหันมามองแล้วเดินมาดูใกล้ ๆ หมอตามมาด้วย พอมาถึงเราโผล่เข้ากอดเท้าท่าน ร้องไห้ขอให้ท่านช่วยแม่ ท่านบอกให้หมอดูแลแม่เรา มีเจ้าหน้าที่หามแม่เราเข้าไปที่ตรวจโรค เราก็วิ่งตามไป หมอก็ตรวจดู แล้วให้ไปอยู่ที่โรงพยาบาล เราก็ตามไปด้วย อาจารย์ก็กลับบ้าน เราอยู่กับแม่ที่โรงพยาบาล ๗ วัน แม่ก็หาย สบายดี เราก็พาแม่กลับบ้าน ถามหาในหลวง เขาบอกว่า ท่านไปเยี่ยมที่อื่นแล้ว ตอนที่อยู่โรงพยาบาล อาจารย์ไปเยี่ยมแม่กับเรารั้งหนึ่ง... ขอบใจเพื่อนทุกคนที่เป็นห่วงแม่กับเรานะ” ขณะที่เล่าหัวใจของแหวนเต็มไปด้วยความรู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ จนไม่อาจจะบรรยายความรู้สึกนั้นให้เพื่อนฟังได้

แหวนเคยได้ยินข่าว พระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯทรงช่วยเหลือประชาชนของพระองค์ทุกถิ่นแดน เพื่อให้ประชาชนร่มเย็นเป็นสุข นั่นเป็นเรื่องที่ไกลตัว มาบัดนี้ พระมหากรุณาธิคุณนั้นแผ่คลุมคุ้มห้วแม่และแหวนเอง ความรู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณจึงเต็มเปี่ยมอยู่ในหัวใจเล็ก ๆ ของแหวน แหวนนึกถึงบายวันนั้นที่อาจารย์ไปเยี่ยมแม่กับแหวนที่โรงพยาบาล แหวนเข้าไปกอดอาจารย์พลางร้องไห้

“แม่ของหนูหายแล้ว หนูชอบคุณอาจารย์เป็นที่สุด”
แหวนพูอย่างตื้นตัน

“ครูได้ช่วยพาแม่ของหนูมา แต่ใครเล่าที่ช่วยให้แม่ของ
หนูหายเจ็บป่วย” แหวนเงยหน้าขึ้นมองอาจารย์ นัยน์ตาของ
เธอเต็มไปด้วยน้ำตาแห่งความปีติ “ในหลวง... ...ในหลวง
ช่วยหนู... นัศรแก้ว... จริง ๆ ค่ะอาจารย์ ท่านคือนัศรแก้ว
รมอันวิเศษ อยู่ภายใต้ร่มนี้แล้ว ไม่มีผองภัยใดจะเอื้อมมาถึง”

อาจารย์ก็มีน้ำตาคลอเบ้าด้วยความรู้สึกอย่างเดียวกัน

“แล้วหนูเขียนนัศรแก้วได้หรือยัง”

“ได้ค่ะ อาจารย์ร่อนหนูประเดี๋ยวเดียว หนูจะไปขอ
กระดาษกับดินสอจากพยาบาล เขียนให้อาจารย์เดี๋ยวนี้ค่ะ”

แหวนวิ่งจากไป ปลอ่ยให้อาจารย์คุยอยู่กับแม่ ครู
เดียวเธอก็วิ่งกลับมาส่งกระดาษให้อาจารย์

“หนูเขียนเป็นกาพย์ฉบังสองบทตามกติกา ถ้าไม่ถูก
ต้องตรงไหนอาจารย์ช่วยกรุณาแก้ไขให้หนูด้วยนะคะ”

คิดมาถึงตรงนี้ เสียงระฆังเข้าแถวเคารพธงชาติก็ดังขึ้น
พวกนักเรียนต่างพากันหยุดเล่น แล้วเดินไปเข้าแถวอย่างมี
ระเบียบ

อาจารย์ใหญ่ออกมายืนที่หน้าเสาธง ถือกระดาษแผ่น
หนึ่งอยู่ในมือพลาทูปดูให้นักเรียนทุกคนได้ยินว่า

“นักเรียนทั้งหลาย ตัวแทนของเราได้เขียนคำประพันธ์
เฉลิมพระเกียรติพระเจ้าอยู่หัว ชื่อคำประพันธ์ “นัศรแก้ว” เพื่อ

ส่งเข้าประกวดแข่งขันกับโรงเรียนอื่น ๆ ในจังหวัดของเรา
ส่งมาให้ครูแล้ว เป็นคำประพันธ์ที่ผู้เขียน เขียนออกมาจากหัวใจ
ที่ซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงรับแม่
ของเขาไว้เป็นคนไข้ให้แพทย์หลวงตรวจรักษาจนหายเป็น
ปกติ ครูขอให้เด็กหญิงแหวน ใจหวัง นักเรียนชั้นมัธยมปี
ที่ 2 เจ้าของบทประพันธ์นี้มาอ่านให้เพื่อนฟังก่อนที่จะส่งไป
ประกวดที่จังหวัด”

เสียงปรบมือดังกึกก้อง แหวนเดินตัวลอยออกไป
อาจารย์ของเธอยิ้มให้อย่างเบิกบาน เธอเข้าไปยกมือไหว้อาจารย์
ใหญ่และรับกระดาษแผ่นนั้นมาถือไว้พร้อมกับพูดว่า

“ดิฉันเขียนคำประพันธ์นี้โดยได้กำลังใจจากอาจารย์
เพียงพร และด้วยความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อันเป็นฉัตรแก้ว ร่มอันวิเศษ
คุ้มครองให้เราอยู่ร่มเย็นเป็นสุข ดังนี้ค่ะ

ฉัตรแก้ว

พระคือฉัตรแก้วโอฬาร	แผ่เงาไพศาล
ร่มเย็นยิ่งกว่าร่มใด	
ร่มเกล้าคุ้มเกล้าชาวไทย	สิ้นทุกข์สิ้นภัย
ใต้ร่มฉัตรแก้ว “ภูมิพล”	

แทนตะวัน และโคลัมเบียของไทย

ชนะ นิลคุปต์ ....

ประวัติความเป็นมา

ประเทศไทยจะได้มีผู้รู้จักโลหะแทนดาแล้มและโคลัมเบียมาตั้งแต่เมื่อใดไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัด แต่ปรากฏว่าปี พ.ศ. ๒๔๕๕ - ๒๔๕๖ ประเทศไทยได้เริ่มมีผู้สนใจเกี่ยวกับแร่แทนดาแล้มและโคลัมเบียอย่างจริงจังขึ้น แต่ก็ยังไม่ได้มีการตั้งใจที่จะผลิตออกจำหน่ายเป็นแร่ผลพลอยได้กัน เพราะในเวลานั้น รากแร่ดังกล่าวยังไม่เป็นที่ดึงดูดใจผู้ประกอบการทำเหมืองเท่าใดนัก ในระยะต่อมาได้มีการพบแร่แทนดาไลต์ปนอยู่กับแร่ดีบุกที่เหมืองแร่ดีบุกในเขตอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง ซึ่งเป็นแร่ที่มีโลหะแทนดาแล้มค่อนข้างสูงกว่าที่อื่น ๆ และเข้าใจว่าแร่แทนดาไลต์จากแหล่งนี้เป็นแหล่งแรกที่มีการส่งแร่แทนดาไลต์ของไทยออกไปจำหน่าย ณ ต่างประเทศ

ในประมาณปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ประเทศไทยได้ส่งเสริมให้มีการตั้งโรงถลุงแร่ดีบุกขนาดใหญ่ขึ้นภายในประเทศ เพื่อ

ทำการถลุงแร่ดีบุกให้เป็นโลหะดีบุกเสียก่อน จึงจะให้มีการ
ส่งโลหะดีบุกออกไปจำหน่าย ณ ต่างประเทศได้ โรงถลุงแร่
ดีบุกขนาดใหญ่ที่ได้รับการส่งเสริมให้ตั้งขึ้นนั้นก็คือ โรงถลุงแร่
ดีบุกของบริษัทไทยชาร์โก จำกัด ซึ่งเป็นชื่อย่อของบริษัท
Thailand Smelting and Refining Company Limited โรงงาน
ดังกล่าวตั้งอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดภูเก็ต เป็นโรงถลุงแร่ดีบุก
ขนาดใหญ่ ซึ่งมีกำลังความสามารถที่จะถลุงแร่ดีบุกที่ผลิตใน
ประเทศได้ทั้งหมด โลหะดีบุกที่ถลุงได้นั้นจะส่งออกจำหน่าย
ทั้งภายในและภายนอกประเทศตามความต้องการของผู้ซื้อ
นอกจากจะทำการถลุงแร่ดีบุกเพื่อผลิตโลหะดีบุกออกจำหน่าย
ดังกล่าวแล้ว โรงถลุงแร่แห่งนี้ยังได้ส่งตะกรัน (Slag) หรือ
กากของแร่ดีบุกซึ่งได้ถลุงเอาโลหะดีบุกออกไปแล้ว แต่มี
โลหะแทนทาลัมและโคบอลต์ปนอยู่มากพอที่จะจำหน่ายได้
ส่งไปจำหน่าย ณ ประเทศเยอรมันตะวันตก และสหรัฐอเมริกา
และเนื่องจากตะกรันจากการถลุงแร่ดีบุกนี้สามารถส่งไป
จำหน่ายได้ ทางราชการจึงเห็นว่า ในเมื่อตะกรันดังกล่าวมี
ราคาซื้อขายได้ก็ควรจะได้มีการเสียค่าภาคหลวงให้เป็นรายได้
ของรัฐตามสมควร ดังนั้น จึงได้มีการกำหนดให้ค่านิยามเกี่ยว
กับแร่ตามกฎหมายแร่ กลุ่มถึงตะกรันที่ได้จากการถลุงแร่ด้วย
เพื่อให้ทางราชการสามารถเก็บค่าภาคหลวงตามกฎหมายเป็น
รายได้ของรัฐได้ด้วย และเนื่องจากการให้ค่านิยามตามกฎหมาย
แร่กลุ่มถึงตะกรันด้วยนี้ จึงทำให้คนไทยทั่วไปเรียก “ตะกรัน”

นั้นว่า “แร่ตะกรัน” ไปตามคำนิยามตามกฎหมายดังกล่าว โดยที่ความจริงไม่ได้มีแร่ตะกรันเกิดขึ้นตามธรรมชาติแต่อย่างใด

ในระยะต่อมา แร่แทนดาไลต์ที่ได้มีราคาสูงขึ้นโดยลำดับ จึงทำให้บรรดาเหมืองแร่และร้านซื้อแร่ทำการแยกแร่ที่มีโลหะแทนดัลัม และโคลัมเบียม ซึ่งปนอยู่กับแร่ดีบุก ได้แก่ แร่แทนดาไลต์ แร่โคลัมไบท์ และแร่สตรูเวอไรท์ ออกจากแร่ดีบุกเสียก่อนที่จะส่งแร่ดีบุกไปจำหน่ายให้แก่โรงถลุงและได้มีการส่งแร่ที่แยกออกมาได้นั้นไปขาย ณ ต่างประเทศด้วย อย่างไรก็ดีแม้ว่า เหมืองแร่และร้านซื้อแร่จะได้มีการแต่งแร่เพื่อแยกเอาแร่ที่มีโลหะแทนดัลัมและโคลัมเบียมออกไปจำหน่ายต่างหากดังกล่าวแล้ว แต่ก็ยังคงมีแร่ที่มีโลหะแทนดัลัมและโคลัมเบียมหลงเหลืออยู่ในแร่ดีบุกที่ส่งไปจำหน่ายให้โรงถลุงบ้าง รวมทั้งแร่ดีบุกบางแห่งมีโลหะแทนดัลัมและโคลัมเบียมปนอยู่ในลักษณะเป็นสารประกอบที่ไม่อาจจะทำการแต่งแร่ออกมาได้ และเหมืองแร่ดีบุกเล็ก ๆ ที่ไม่มีเครื่องแยกแร่แทนดัลัมและโคลัมเบียมก็ได้ปล่อยให้แร่ดังกล่าวติดไปกับแร่ดีบุกที่จำหน่ายให้แก่โรงถลุงด้วย จึงทำให้โรงถลุงยังคงมีตะกรันที่มีแทนดัลัมและโคลัมเบียมปนอยู่เสมอและสามารถส่งออกไปจำหน่ายได้เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ราคาแร่แทนดาไลต์ได้สูงขึ้นเป็นอันมาก เป็นเหตุให้ราคาของตะกรันสูงขึ้นมาก

เช่นกัน ทำให้ผู้ที่อยู่ในวงการเหมืองแร่ดีบุกมาเป็นเวลานาน
ระลึกขึ้นมาได้ว่า ได้มีตะกรันแร่ดีบุกสมัยโบราณ และระหว่าง
สงครามโลกครั้งที่ ๒ ผังอยู่ในดิน หรือใต้พื้นบ้านบางแห่ง
เป็นจำนวนมาก เลยทำให้มีการขุดค้นหาตะกรันเก่าออกมา
จำหน่ายกันเป็นการใหญ่ จนทำให้เกิดการล้นตลาด ราคาของ
แร่และตะกรันที่มีโลหะแทนทาลัมและโคล์มเปียม จึงตกต่ำลง
อย่างมากมาเป็นลำดับจนกระทั่งปัจจุบัน การที่ได้มีการใช้
ประโยชน์โลหะดังกล่าวกันมากขึ้นซึ่งทำให้แร่และตะกรันมี
ราคาสูงขึ้นด้วยนั้น เป็นเหตุจูงใจให้บุคคลบางกลุ่มรวมกัน
จัดตั้งบริษัทไทยแลนด์แทนทาลัมอินดัสตรี จำกัด ขึ้น เพื่อทำการ
แปรสภาพแร่และตะกรันที่มีอยู่ในประเทศไทยให้เป็นสาร
ประกอบที่มีเปอร์เซ็นต์ของโลหะแทนทาลัมและโคล์มเปียม
สูงขึ้น เพื่อให้สามารถจำหน่ายได้ราคาดีขึ้น โดยได้ขอจัดตั้ง
โรงงานขึ้นที่จังหวัดภูเก็ตและกำหนดว่าจะเปิดทำการแปรสภาพ
แร่และตะกรันดังกล่าวในเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ ก็
พอดีเกิดเหตุการณ์กีดกั้นการจัดตั้งโรงงานขึ้น จนมีการเผา
โรงงานขึ้นดังเป็นที่ทราบกันอยู่แล้วนั้น ทำให้กิจการดังกล่าว
ต้องหยุดชะงักไปอย่างน่าเสียดาย

แหล่งแร่และตะกรัน แหล่งแร่แทนทาลัมและโคล์ม-
เปียมในประเทศไทยนั้น ยังไม่มีการพบว่าแหล่งใดจะสามารถ
ผลิตแร่ดังกล่าวโดยลำพังเป็นแต่ละเดือนได้เหมือนบริษัทอื่น
และเท่าที่พบปรากฏว่าส่วนใหญ่จะพบอยู่ในแหล่งลานแร่ดีบุก

ที่มีกำเนิดมาจากแหล่งเพ็กมาไทท์แกรนิต (Pegmatite Granite) หรือ ในแหล่งซึ่งชาวบ้านนิยมเรียกกันว่า “คลาสุ” (Decomposed Pegmatite) ในแหล่งแร่วุฒแฟรมปนแร่ดีบุกบางแห่ง เช่น ที่บริเวณเหมืองที่อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี มีการพบแร่แทนดัลมและโคลัมเบียมปนอยู่ด้วย อย่างไรก็ตามแร่แทนดัลมและโคลัมเบียม ซึ่งได้แก่แร่แทนดาไลต์ โคลัมไบท์และสตรูเวอไรท์ที่เหมืองต่าง ๆ ในประเทศไทย ผลิตออกมาจำหน่ายอยู่ในปัจจุบันนี้ ล้วนแต่เป็นพวกแร่ที่ปนอยู่กับแร่ดีบุกและมีปริมาณไม่มาก นาน ๆ ครั้งเหมืองจึงจะผลิตออกมาจำหน่ายเป็นแร่พลพลอยได้เสียทีหนึ่ง เนื่องจากแต่ละเดือนมีปริมาณไม่มากดังกล่าวแล้ว แร่ที่มีแทนดัลม เปอร์เซ็นต์สูง ๆ มักจะมาจากบริเวณแหล่งแร่ในเขตจังหวัด ตรัง หรือกาญจนบุรี เป็นส่วนใหญ่

สำหรับตะกรันแร่ดีบุกที่มีแทนดัลม และโคลัมเบียม พอที่จะนำออกมาจำหน่ายได้นั้น มีอยู่ ๒ ประเภทด้วยกัน ประเภทหนึ่งก็คือตะกรันจากการถลุงแร่ดีบุกในปัจจุบัน ซึ่งส่วนใหญ่จะได้มาจากโรงถลุงแร่ดีบุกของบริษัทไทยแลนด์ สเมลติ้งแอนดรีไฟนิง จำกัด ที่จังหวัดภูเก็ต และบางส่วนก็จะได้มาจากโรงถลุงแร่ดีบุกขนาดเล็ก ๆ ซึ่งอยู่ในบริเวณ กรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง ตะกรันอีกประเภทหนึ่งก็คือตะกรันแร่ดีบุกในสมัยโบราณที่ได้จากการถลุงแร่ดีบุกของชาวบ้าน หรือผู้ประกอบการเล็ก ๆ ซึ่งได้ทำการถลุงแร่ดีบุก

กันมาก่อน ๔๐ ปีที่แล้วมา ตะกรันโบราณนี้จะอยู่ ณ ที่ใดบ้าง และปริมาณเท่าใด ไม่อาจจะบอกได้แน่ชัด แต่ส่วนใหญ่ก็คงเป็น บริเวณจังหวัดภาคใต้ที่มีการทำเหมืองแร่ดิบบุกกันและปัจจุบัน คงจะมีปริมาณเหลืออยู่ไม่มาก เพราะส่วนใหญ่ได้มีการขุด ออกมาจำหน่ายในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นต้นมา

การทำเหมือง เนื่องจากแร่แทนดัลัมและโคลัมเบียม ของไทยปนอยู่กับแร่ดิบบุกในลักษณะที่กล่าวแล้ว วิธีการทำ เหมืองจึงเป็นการทำเหมืองในแหล่งลานแร่และแหล่งคลาสุ เป็นส่วนใหญ่ ซึ่งได้แก่การทำเหมืองเรือขุด เหมืองสูบ เหมืองฉีด เหมืองหอบ และเหมืองเล่น เป็นต้น ซึ่งจะได้แร่ เหล่านี้ติดไปกับแร่ดิบบุกที่ผลิตได้นั้น

การแต่งแร่ ในการแต่งแร่ให้สะอาดได้มาตรฐานของ การซื้อขายแร่ นั้น ขั้นตอนก็ได้มีการแต่งแร่แบบเดียวกับแร่ดิบบุก กล่าวคือ แร่ปนหินดินทรายจากหน้าเหมืองก็จะถูกนำไปคัดเอา หินก้อนโตออกด้วยตะแกรง ปล่อยให้แร่ปนดินทรายไหลปนกับ น้ำผ่านเข้ารางกู่แร่ (Palong) หรือ “จิก” (Jig) หรือรางดิน (Ground Sluice) เพื่อทำการเก็บเอาแร่ขั้นต้น แล้วนำเอาหัวแร่ จากรางกู่แร่ หรือ “จิก” หรือ รางดินดังกล่าวไปล้างหรือแต่งแร่ ให้สะอาดในโรงแต่งแร่ โดยทำการคัดขนาดแร่แล้วนำแร่แต่ละขนาดไปล้างหรือแต่งแร่โดยใช้รางล้างแร่ (Lanchute) “ไถ่” (Sieve) หรือโต๊ะแยกแร่ (Shaking Table) เสร็จแล้วนำ เอาหัวแร่จากรางล้างแร่ หรือ “ไถ่” หรือโต๊ะแยกแร่มาทำให้

แห้ง แล้วใช้เครื่องแยกแร่ด้วยแรงแม่เหล็กไฟฟ้า (Magnetic Separator) และเครื่องแยกแร่แบบไฟฟ้าแรงสูง (High Tension Separator) ทำการแยกเอาแร่แทนดาไลท์ โคลัมไบต์ และสตรูเวไรท์ ออกมาจากแร่อย่างอื่นเพื่อให้ได้หัวแร่สะอาด (Concentrate) ตามความต้องการของตลาดส่งออกจำหน่ายให้แก่ร้านซื้อแร่ หรือโรงถลุงแร่ต่อไป

การจำหน่ายแร่และตะกรัน ในปัจจุบันประเทศไทยได้มีการผลิตแร่และตะกรันแร่ดีบุกที่มีโลหะแทนดัลัมและโคลัมเบียมส่งไปจำหน่าย ณ ประเทศเยอรมันตะวันตกและสหรัฐอเมริกา เพื่อทำการแปรสภาพและถลุงเอาโลหะแทนดัลัมและโคลัมเบียม ออกมาใช้งานต่อไป ปริมาณแร่และตะกรันที่ประเทศไทยส่งไปจำหน่ายนี้จัดอยู่ในอันดับสูงของโลกประเทศหนึ่ง ในการซื้อขายแร่และตะกรันที่มีแทนดัลัมและโคลัมเบียมนี้ ผู้ซื้อจะทำการซื้อขายโดยกำหนดราคาให้โดยถือตามปริมาณของสารประกอบแทนดัลัมเพนต็อกไซด์ (Ta_2O_5) เป็นหลักในการพิจารณาราคา

การแปรสภาพแร่หรือตะกรัน และการถลุงเพื่อเอาโลหะออกมามีงาน การแปรสภาพแร่และตะกรันให้เป็นสารประกอบที่มีโลหะแทนดัลัมและโคลัมเบียมสูงและบริสุทธิ์ขึ้น จะเป็นการช่วยให้ทำการถลุงเพื่อเอาโลหะทั้งสองชนิดมาใช้งาน โดยมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น การแปรสภาพดังกล่าวจะทำโดยใช้กรรมวิธีทางเคมี ด้วยการนำเอาแร่และตะกรันมาบดให้

ละเอียด แล้วใช้กรดกัดแก้ว (Hydrofluoric Acid) และกรดกำมะถัน (Sulphuric Acid) ละลายเอาโลหะทั้งสองออกมาในสภาพของสารละลายฟลูออไรด์ แล้วให้สารละลายนี้ผ่านสารอินทรีย์เมทิลไอโซบิวทิลคีโตน (Methyl Iso Butyl Ketone หรือเรียกชื่อย่อว่า MIBK) เพื่อแยกเอาสารละลายแทนดัลัมฟลูออไรด์และโคลัมเบียมฟลูออไรด์ออกมาเป็นแต่ละส่วน แล้วนำไปผสมกับแอมโมเนียมไฮดรอกไซด์ (Ammonium Hydroxide) เพื่อให้ได้สารประกอบแทนดัลัมเพนต็อกไซด์ (Tantalum Pentoxide หรือ Ta_2O_5) และโคลัมเบียมเพนต็อกไซด์ (Columbium Pentoxide หรือ Cb_2O_5) ซึ่งแต่ละสารประกอบมีความบริสุทธิ์ถึงประมาณ ๙๙.๙๙% และได้้นำเอาสารประกอบแทนดัลัมฟลูออไรด์บางส่วนไปผสมกับโปแตสเซียมไฮดรอกไซด์ (Potassium Hydroxide) โปแตสเซียมคลอไรด์ (Potassium Chloride) และไฮโดรฟลูออริกแอซิด (Hydrofluoric Acid) เพื่อทำให้ได้สารประกอบโปแตสเซียมฟลูออแทนดัล หรือเรียกย่อ ๆ ว่า K-Salt ซึ่งมีแทนดัลัมประมาณ ๔๖ เปอร์เซ็นต์

สารประกอบทั้งสามชนิดจะถูกส่งไปจำหน่ายให้แก่โรงถลุงเพื่อผลิตเอาโลหะและโลหะผสมออกมาใช้งานต่อไป กล่าวคือ

๑. โปแตสเซียมฟลูออแทนดัล หรือ K-salt จะถูกนำไปถลุงเพื่อผลิตโลหะแทนดัลัมผง (Tantalum ๔๖

Powder)

๒. แทนดัลัมเฟ้นค็อกไซด์บริสุทธิ์ จะถูกนำไปถลุงเพื่อผลิตโลหะผสมแทนดัลัมคาร์ไบด์ (Tantalum Carbide)

๓ โคลัมเบียมเฟ้นค็อกไซด์บริสุทธิ์ จะถูกนำไปถลุงเพื่อผลิตโลหะโคลัมเบียม (Columbium Metal)

ในการแปรสภาพแร่และตะกรัน รวมทั้งการถลุงเพื่อผลิตโลหะออกมาใช้งานนั้น ปัจจุบันมีการทำกันอยู่ในประเทศเยอรมันตะวันตก และสหรัฐอเมริกา ซึ่งในขบวนการแปรสภาพและการถลุงนั้นจะมีการควบคุมไม่ให้เกิดอันตรายและเกิดมลภาวะ ด้วยกรรมวิธีที่ปลอดภัยทุกประการ และกรรมวิธีแปรสภาพแร่และตะกรันที่บริษัทไทยแลนด์แทนดัลัมอินดัสตรี จำกัด จะนำมาใช้นั้นเป็นวิธีของประเทศเยอรมันตะวันตก ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบันและได้มีการปรับปรุงให้ดีขึ้นด้วย

การใช้ประโยชน์โลหะแทนดัลัม และโคลัมเบียม

โลหะแทนดัลัม ได้มีการใช้ประโยชน์ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

๑. ใช้ในลักษณะโลหะแทนดัลัมเป็นผง (Tantalum Powder) ประมาณ ๕๐ - ๖๐% ของโลหะแทนดัลัม ได้ใช้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นผงนี้ เพื่อทำอุปกรณ์เก็บประจุไฟฟ้า (Capacitor) ซึ่งใช้เป็นส่วนประกอบสำคัญสำหรับเครื่องอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งได้แก่ เครื่องวิทยุ เครื่องโทรทัศน์ เครื่องคำนวณ เครื่องคอมพิวเตอร์ (Computer) แบบที่มีการใช้กันอยู่

อย่างแพร่หลายในขณะนี้

๒. ใช้ในลักษณะของแทนทาลัมคาร์ไบด์ (Tantalum Carbide) ซึ่งมีลักษณะแข็งแรงและทนทานต่อการสึกหรอ จึงมีการใช้ร่วมกับโลหะคาร์ไบด์ชนิดอื่น เช่น ทังสเตนคาร์ไบด์ (Tungsten Carbide) ไทเทเนียมคาร์ไบด์ (Titanium Carbide) เพื่อทำอุปกรณ์เครื่องตัด กลึง ใส เหล็กกล้า และอุปกรณ์หัวเจาะ เป็นต้น

๓. ใช้ในลักษณะอื่น ๆ เพื่อผลิตชิ้นส่วน หรืออุปกรณ์ที่ทนทานต่อการกัดกร่อน และทนต่อความร้อนสูง ๆ เช่น เครื่องอุปกรณ์ที่ใช้งานทางอุตสาหกรรมเคมี ส่วนประกอบเครื่องบิน จรวด ส่วนประกอบของเตาพลังงานปรมาณู เป็นต้น

โคัลัมเบียม (หรือไนโอเบียม) ซึ่งเป็นโลหะที่ทนทานต่อการสึกหรอ และทนความร้อนสูง ๆ ได้เช่นกัน จึงมีการใช้ผสมกับโลหะอื่นเพื่อทำชิ้นส่วนของเครื่องยนต์สมัยใหม่และอุปกรณ์การแพทย์ เป็นต้น

สรุป จากที่ได้บรรยายมาแล้วข้างต้นพอจะสรุปได้ว่าในปัจจุบันประเทศไทยได้มีการผลิตแร่และตะกั่วจากการถลุงแร่ดีบุก ซึ่งมีโลหะแทนทาลัมและโคัลัมเบียมหรือไนโอเบียมมากพอที่จะส่งออกไปจำหน่าย ณ ต่างประเทศได้ แร่ที่ผลิตออกมาจำหน่ายนั้นก็ให้แก่แทนดาไลท์ โคัลัมไบท์ และแร่ออสตรูเวอไรท์ ซึ่งเป็นแร่ผลพลอยได้จากการทำเหมืองแร่ดีบุก แต่ยังไม่มีการเปิดการทำเหมืองเพื่อผลิตแร่ดังกล่าวได้โดยเฉพาะ

แบบที่ได้มีการผลิตกันในบางประเทศ ปริมาณแร่และตะกรัน
แร่ดีบุกที่มีโลหะแทนดัลัมและโคล์มเบียม ที่ประเทศไทยส่ง
ออกไปจำหน่ายนั้น สมควรที่จะได้รับการสนับสนุนให้มีการจัดตั้ง
โรงงานแปรรูปแร่และตะกรัน โรงงานถลุงเพื่อผลิตโลหะ
แทนดัลัมและโคล์มเบียมขึ้นภายในประเทศเป็นอย่างยิ่งเพื่อ
ส่งเสริมให้เศรษฐกิจส่วนรวมของประเทศไทยเจริญก้าวหน้า
และมีความมั่นคงยิ่ง ๆ ขึ้นไปโดยลำดับด้วย

มนต์ปีใหม่

ปีใหม่ใจชุ่มชื่น	อายุยืนชนขอบปี
อย่าท้อทำความดี	แม้ปีเก่าเราผิดหวัง
ตั้งใจให้องอาจ	อย่าขาดหย่อนกำลัง
อดทนก็อมนัตซ์ล้ง	ท่องไว้เถิดประเสริฐแล

จาก ศึกษาภณิต ของ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ

ยักษ์ใหญ่ในสระ

ดารา วงศ์ศิริ เขียนเรื่อง
ประสงค์ พวงทอกไม้ เรียบเรียงภาพประกอบ

มีเด็กหญิงเล็กๆ คนหนึ่ง ชื่อ จำปา
จำปา อาศัยอยู่ในบ้านเล็กๆ หลังหนึ่ง
บ้านหลังนี้มีไม้ไผ่ต้นสูง หลังคามุงจาก
เวลาจะขึ้นไปบนบ้าน ต้องปีนป่านได้

จำปาอยู่ในบ้านนี้กับพ่อแม่ และพี่ๆ อีก ๗ คน

พี่ของจำปาทุกคน แต่งกายเรียบร้อย

สะอาดสะอ้าน และมีหน้าตาขี้มำมแจ่มใส

พี่ผู้หญิงใส่เสื้อสีนํ้าเงินต่าง ๆ กัน และนุ่งผ้าถุงเรียบร้อย

พี่ผู้ชาย นุ่งกางเกง ที่สะอาดเอี่ยม และหิ้วผมแป้ล

ไม่มีใครเหมือนจำปาเลย

ผมของจำปายุ่งรุงรังไปหมด

จำปาไม่ชอบหิ้วผม และไม่ชอบสระผมเลย

ครอบครัวหาบนหัวของจำปาจึงมีความสุขอย่างยิ่ง

ตัวของจำปาที่ดำปี๋ เพราะจำปาไม่เคยขัดใจใครเลย
 ชอบเกลียดการอาบน้ำที่สที่สุด
 ยิ่งร้ายไปกว่านั้น
 เมื่อจำปากินข้าวเสร็จแล้วไม่เคยล้างปากหรือแปรงฟันเลย
 ฟันของจำปาจึงดำเหม็น และเป็นจุดดำๆ เพราะแมงกิ้ง

ใครๆ ก็ไม่รู้ว่าจะจัดการอย่างไรดีกับจำปา
 เวลาที่แม่จับจำปาอาบน้ำพร้อมๆ จำปาร้องไห้ลั่นบ้าน
 แล้วตะโกนว่า..ใครอย่ายุ่งกับฉันนะ
 ฉันรอบคอบหมดทุกประการ ฮือ..

ทางที่ จำปาทิ้งไว้ซ่อนตัวที่หายห่วงไกลๆ
 จนไม่มีใครตามจับตัวได้ทัน
 วันหนึ่ง แม่ร้องเรียกลูกๆ ให้มาอาบน้ำเย็นเคย
 จำปาได้ยินก็วิ่งหนีไปจากนั้นโดยเร็ว
 จำปา วิ่งไป วิ่งไป

จนรู้สึกเหนื่อยและหิวน้ำเกลือเกิน

พอตีจำพวกมเหตถึงสระใหญ่แห่งหนึ่งที่ท้ายหมู่บ้าน
 เชอว็องตรงรีไปที่ริมสระ และก๊อมลงจะวกน้ำกิน
 ทันใดนั้น จำพวกตจะหยตย และร้องลั่นว่า
 ..โอ้ย ยักษ์ มียักษ์ในสระ..

จำพวกวัยกลับบ้านอย่างรวดเร็วที่สุดในชีวิต
 วิ่งไป ตะโกนไปด้วยว่า

..ช่วยด้วย ช่วยด้วย มียักษ์ใหญ่อยู่ในสระ
 ยักษ์มันจะกินฉัน ช่วยด้วย ช่วยด้วย..

คนทั้งหมู่บ้านจากกันตักใจ
 บ้างก็หยิบไม้ท่อนใหญ่ออกมาเตรียมไปตียักษ์
 บ้างก็เอาเม็ดพริกออกมา
 ทุกคนรีบตรงไปยังบ้านจำหา เพื่อตามไต่เรื่องยักษ์

จำปาละล้าละลักเล่าว่า

ยักมันมันอยู่ในสระ หน้าหน้าเกลียดหน้ากลัวจริง ๆ

ผมมันยวบยวบ ร้อง ปัดหน้าปัดตาหมด

โอ๊ย หน้ากลัวจริง ๆ

คนในหมู่บ้านตกลงกันว่าจะต้องไปปรนนิบัติให้รับทราบ

จนวันหนึ่งมันก็เริ่มเดินหนีจากหมู่บ้านไปยังสระที่ขี้มนมัน

จำปา เดินนำหน้า

มือหนึ่งจูงพ่อ มือหนึ่งจูงแม่

พี่ ๆ อีกเจ็ดคน เดินตามหลังมาเป็นขบวน

พวกผู้ชายในหมู่บ้านเดินถัดมา

แต่ละคนถืออาวุธต่าง ๆ หน้าตาเคร่งเครียด

พวกผู้หญิง และเด็ก ๆ เดินตามมาจ้องหลัง

ใคร ๆ ก็อยากฆาตกรรมมันทั้งนั้น

ในที่สุด ขบวนก็มาถึงสระ

จำปาบอกที่ "มันนั่นแหละจะ ฉันเห็นมันอยู่ในสระนั่นแหละ"

ลุงกำนันสั่งการท

“พวกผู้หู่ผู้งัดกับเด็ก ออกไปห่างๆ สระหย่อนนะ”

พวกผู้หู่หู่ไปกันก่อน”

พวกผู้หู่หู่ท่ากระชั้นอวรีในมือให้แน่นแท้

พออาจจำพออยู่หน้าสุด

เด็กเล็ก ๆ จากันร้อให้กระจอบอแ

พอต้องด่า “โอ้ยร้อนะ เตียวยักษ์ได้ย

มันจับกินเสียหрок”

ลุงกำนันบ๊ ห้มึง สอง สาม

จากผู้หู่หู่กรูกันแท้ไปที่ริมสระ

ใช้ฮาวชเตรียมต่อสู้กับยักษ์อย่างเต็มที

จำไป หลับหนี ดีดว่า

“โอ้ย ยักษ์จะโผล่จันมาแล้ว จะจันมาแล้ว

หน้ากลัวจริง”

พวกผู้ขี้ขลาดก็วิ่งกันไปทิ้งมัสระ จะโง่ลงไปตุ้มน้ำ

ทุกคนล้อหน้า

“ไม่เห็นมียักษ์เลย” ลงก้านทุด

“มีสิ มีสิ” ก็หันเหินเหิน “จำปลื้มทและตะโกนบอก

“มันอยู่ตรงนั้นแน่” จะโง่ลงไปตุ้มน้ำ

“ทุกคนจะโง่หน้าลจตุ ล้อหน้า ของคนตะโกนว่า

“เจ้ายักษ์ใหญ่ ไหลหน้าหน้าหน้า”

เงียบ ไม่มีเสียงตอบจากยักษ์

ใครๆ หันมามองจำข่าเป็นเหตุเดียวกัน

“จำข่า” แม่เทม “โกหกหรือเปล่า”

จำข่าร้องไห้ “เปล่า” หนูไม่ได้โกหก

หนูเห็นยักษ์จริง ๆ ซื่อ ๆ ไม่มีใครเชื่อหนูเลย

ซื่อ..

พอนั่งคิดถึงใครคนหนึ่ง แล้วบอก

“ จำเขาไหมเนอะ ไหนจะให้พ่อดูๆ ยักษ์อยู่ตรงไหน ”

พ่อบอกคนอื่น ๆ ว่า

“ ทุกคนเคยไปก่อน ฉันคิดว่า ฉันรู้แล้ว

หน้าตาของยักษ์เป็นยังไง ”

จำได้เดินไปหาพ่อที่ริมสระ กอดพ่อ
ไว้แน่นจะโงกหัวไปเนื่อหน้า ทั้งที่ก็สะดุ้ง
สุดตัว และร้องว่า “ ช่วยด้วย ”

พ่อจะโงกลงไปมองในน้ำ หัวเราะ และ
“ จำ ตีใหม่ ”

เจ้าหมองลงไปไหนอีกครึ่ง และบอกที่
 “ยักยักอยู่เลยจะ พ่อ มันใจ หน้าต๋น่กัล น่กัล”
 พ่อว่า “เจ้าหม มันมันหน้าต๋น่ของเจ้าไปเอง
 ก็เจ้าไปไม่ยอมเอาหน้า ไม่ยอมสระผม ไม่หวีผม
 ผมเผ้ารุงรัง พ่อเห็นเงาตัวเอง ก็เลยตกใจ
 นึกว่า เป็นยักษ์”

คนที่ได้ยินพ่อพูดก็หัวเราะ ครั้นเครื่อง
 ช่างกระซิบกระซาบบอกต่อๆ กันไป
 ทุกคนในหมู่บ้านรักกันหมด
 พ่อแม่ๆ เสด็จรับน้ำชาด้วยคหมวยขยัน
 เด็กๆ หัวเราะกลิ้งไปกลิ้งมา
 เจ้าแกละ คู่ปรับของเจ้าหม ถึงกับร้องเป็นเพลงว่า
 “เจ้าหมหัวเป็นเหา สองดูเงา นึกว่า ตัวเป็นยักษ์”

แม่ของจำปเองก็ถึงกับเลมมือกุมท้อง (

เพราะหัวเราะหนักไป

จนเดี๋ยวก็ไม่หัวเราะ คือ จำป

จำปรู้สึกอายยิ่งนัก

พอกลับไปถึงบ้าน จำปบอกแม่

“แม่จ๋าหนูจะลาบนี้”

ตั้งแต่นั้นมา จำปลาบนี้ทุกวัน และสระผม หัวผม

หัว แม่ และพี่ๆ ของจำปก็ยังคิดว่าคงหมดใจ

จำปก็ยังยิ้มแย้มเบิกบาน เพราะหัวไม้สักปรกอีกแล้ว

ครอบครัวของเขามองหัวจำปเท่านั้นที่ไม่ยิ้ม

มันต้องอากายไปหาที่อยู่ใหม่

บนหัวของเด็กๆ สักปรกคนอื่นต่อไป

จบ.

เพียงไม่กี่ชีวิตคน เท่านั้นก็ล้มหรือฟื้นได้

คณิต พทธีรัตน์....

บางคนอาจจะเคยได้ยินเรื่องค้างคาวผีมาแล้ว ตามที่เล่ากันมามันเป็นสัตว์ที่น่ากลัวมาก มันมีชีวิตอยู่ได้โดยอาศัยดูดเลือดคนเป็นอาหาร ออกหากินเฉพาะในตอนกลางคืนและดูดเลือดในขณะที่คนนอนหลับ ต้องได้ดูดเลือดสัปดาห์ละหนึ่งคนจึงจะมีชีวิตอยู่ได้ และคนที่ถูกดูดเลือดก็จะต้องกลายเป็นค้างคาวผีไปด้วย

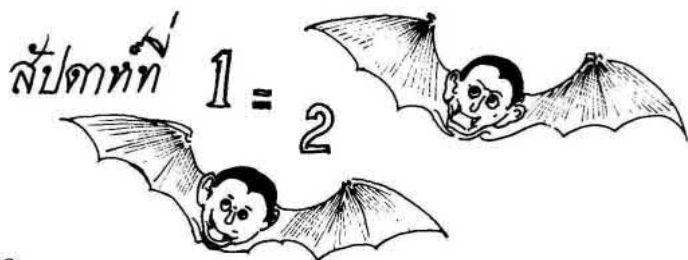
คนจำนวนไม่น้อยเชื่อว่ามีค้างคาวผี บางคนพอได้ยินเขาเล่าก็เชื่อทันทีและรู้สึกหัวนกลัวรีบบอกกันต่อ ๆ ไปพร้อมกับต่อเติมให้น่าเชื่อน่ากลัวยิ่งขึ้น ถ้าเป็นเรื่องความวิเศษศักดิ์สิทธิ์เกี่ยวกับการรักษาโรคภัยไข้เจ็บ ก็มักจะเพิ่มความวิเศษจนไม่ใช่มนุษย์ธรรมดา ทำให้เกิดความแตกตื่นจนบางครั้งอาจสร้างปัญหาต่าง ๆ แก่ความสงบสุขของบ้านเมือง เรื่องทำนองนี้มีอยู่เสมอไม่ว่าจะอยู่ที่ส่วนไหนของโลก

เรื่องเช่นนี้จะค่อยหายไปเมื่อบ้านเมืองนั้น มีจำนวนบุคคลดัง
ต่อไปนี้มากขึ้น คือ คนดีมีความรู้ มีสติปัญญา รู้จักหาเหตุผล
โดยอาศัยความจริงเป็นหลัก ไม่หลงเชื่ออย่างมง่าย มีความ
รับผิดชอบ รักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และทำงานในหน้าที่
ของตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

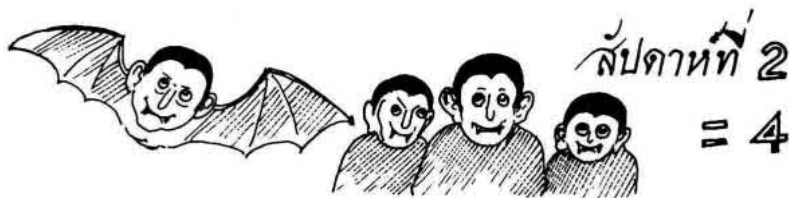
พูดถึงก้างคาวผีดูดเลือดนี้ ท่านคงไม่เชื่อและไม่กลัว
ถ้าเคยเรียนวิชาคณิตศาสตร์เรื่องการคูณมาแล้ว เพียงแต่ ใช้
๒ คูณ ก็จะสามารถพิสูจน์ให้เพื่อนของท่านเห็นว่า ไม่มีก้างคาว
ผีดูดเลือดเลย

ท่านพิสูจน์ได้ดังนี้ สมมติว่าครั้งหนึ่งเคยมีก้างคาวผี
ดังที่ว่านี้จริง ๆ อยู่ตัวหนึ่ง ก้างคาวผีตัวนี้จะมีชีวิตอยู่ได้มัน
จะต้องไปกัดกินเลือดคนทุก ๆ สัปดาห์ ๆ ละหนึ่งคน คนที่
ถูกกัดก็จะกลายเป็นก้างคาวผีไปด้วย

สัปดาห์ที่หนึ่ง ก้างคาวผีกัดคนหนึ่งคน ดังนั้นสิ้นสัปดาห์
ที่หนึ่งจะมีก้างคาวผี ๒ ตัว เพราะคนที่ถูกกัดก็กลายเป็น
ก้างคาวผีไปด้วย

สัปดาห์ที่สอง ค้างคาวผีกัดคนสองคนเพื่อดูคนเลือด
คนที่ถูกกัดทั้งสองกลายเป็นค้างคาวผี ดังนั้นเมื่อสิ้นสัปดาห์
ที่สองมีค้างคาวผี ๔ ตัว

สัปดาห์ที่สาม ค้างคาวผีทั้งสี่ตัวกัดคนเพื่อดูคนเลือด
๔ คน สิ้นสัปดาห์ที่สามมีค้างคาวผีอยู่ ๘ ตัว

ท่านคงเห็นแล้วว่า กำลังจะเกิดอะไรขึ้น ทุก ๆ สัปดาห์
ค้างคาวผีจะมีจำนวนเป็นทวีคูณ คือ ๒ เท่าของจำนวนเดิม
เช่น สิ้นสัปดาห์ที่สาม มีค้างคาวผีเป็น $4 \times 2 = 8$ ตัว
สิ้นสัปดาห์ที่สี่ มีค้างคาวผีเป็น $8 \times 2 = 16$ ตัว สิ้น
สัปดาห์ที่ห้า มีค้างคาวผีเป็น $16 \times 2 = 32$ ตัว เช่นนี้เรื่อย

ไป ค้างคาวผีกระหายเลือดทวีขึ้นอย่างน่ากลัว คิดต่อไปจะได้
ดังนี้

สิ้นสัปดาห์ที่ ๑๐ มีค้างคาวผีทั้งหมด ๑,๐๒๔ ตัว

สิ้นสัปดาห์ที่ ๑๕ มีค้างคาวผี ๓๒,๗๖๘ ตัว

สิ้นสัปดาห์ที่ ๒๐ มีค้างคาวผี ๑,๐๔๘,๕๗๖ ตัว

มากกว่าล้านตัวแล้ว

สิ้นสัปดาห์ที่ ๒๕ มีค้างคาวผี ๓๓,๕๕๔,๔๓๒ ตัว

สิ้นสัปดาห์ที่ ๓๐ มีค้างคาวผี ๑,๐๗๓,๗๔๑,๘๒๔ ตัว

มากกว่าหนึ่งพันล้านตัว

สิ้นสัปดาห์ที่ ๓๓ มีค้างคาวผี ๘,๕๘๕,๕๓๔,๕๕๒ ตัว

มากกว่า ๘ พันล้านตัว

เราคงไม่จำเป็นต้องคิดต่อไปอีก ปัจจุบันนี้โลกมี
พลเมืองอยู่ประมาณหกพันล้านคน ถ้าในโลกเราเคยมีค้างคาว
ผีอยู่หนึ่งตัวแล้ว มนุษย์หมดทั้งโลกก็ต้องกลายเป็นค้างคาวผี
เพียงในเวลา ๓๓ สัปดาห์เท่านั้น

ขณะนี้ตัวท่านเองและเพื่อนของท่านไม่ได้ถูกค้างคาวผี
กัด ไม่ได้กลายเป็นค้างคาวผี ต่างยังเป็นตัวของตัวเองอยู่ตามปกติ
ดังนั้นที่มีเรื่องเล่ากันว่า มีค้างคาวผีออกดูดเลือดคนในตอน
กลางคืนสัปดาห์ละ ๑ คน แล้วคนที่ถูกกัดดูดเลือดจะกลายเป็น
ค้างคาวผีไปด้วยนั้น จึงไม่เป็นความจริงเลย นั่นก็คือ ไม่มี
ค้างคาวผีดูดเลือดอย่างที่เล่ากันนั้นเลย เพียงแต่ใช้วิธีหลอกลวง

เป็นความรู้ทางคณิตศาสตร์ขั้นพื้นฐานก็สามารถพิสูจน์ให้เห็นจริงได้

วิชาคณิตศาสตร์เป็นวิทยาศาสตร์แขนงหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับจำนวนและตัวเลข การเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าวิจัยไม่ว่าในสาขาวิชาใดหรือศาสตร์ใด จะต้องใช้คณิตศาสตร์ช่วยจะเห็นว่าคณิตศาสตร์เข้าไปมีบทบาทอยู่ในทุกสาขาวิชา เช่น คณิตดาราศาสตร์ คณิตเศรษฐศาสตร์ คณิตตรรกศาสตร์ คณิตสังคมวิทยา คณิตสถิติศาสตร์ ฟิสิกส์เชิงคณิตศาสตร์ เป็นต้น การค้นพบสิ่งมหัศจรรย์ใหม่ ๆ การประดิษฐ์ใหม่ ๆ ซึ่งเป็นผลงานของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้รับความสำเร็จก็โดยใช้คณิตศาสตร์ช่วย โดยเฉพาะใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วย คำว่า คอมพิวเตอร์ มาจากคำภาษาอังกฤษ มีความหมายว่า ผู้คำนวณ หรือเครื่องคำนวณ ความรู้เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เป็นวิทยาศาสตร์แขนงหนึ่ง เรียกว่า วิทยาการคอมพิวเตอร์ (Computer Science) ขณะนี้ วิชาคอมพิวเตอร์ได้มีเปิดสอนอยู่แล้วในหมวดวิชาคณิตศาสตร์ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ขณะนี้มีเรื่องที่น่าสนใจอยู่เรื่องหนึ่งก็คือคณะอาจารย์ภาควิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้พัฒนาคอมพิวเตอร์ให้สามารถรับคำสั่งที่เป็นเสียงภาษาไทยได้แล้ว ก็สามารถพูดกับคอมพิวเตอร์ด้วยภาษาไทยรู้เรื่อง ไม่ต้องพิมพ์คำสั่งเข้าทางแป้นพิมพ์เช่นแต่ก่อน และต่อไปคอมพิวเตอร์ก็จะทำหน้าที่เป็นล่ามได้ด้วย ความรู้ทางคณิตศาสตร์ที่สูงขึ้น

กว่าวิธีคุณธรรมดา จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจศึกษาอย่างยิ่ง สักวัน
หนึ่งเราอาจจะมีผู้ช่วยทำงานให้เราเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์
หรือหุ่นยนต์ซึ่งเป็นผลของความก้าวหน้าของวิทยาศาสตร์
คณิตศาสตร์และเทคโนโลยีก็ได้

คำเขายอ

คำเขายอขอไว้หนอย่าเพื่อเชื่อ
อาจขอเพื่อหวังผลงามตามประสงค์
คำเขาดิวิจารณ์มาว่าตรงตรง
นั่นแหละจงขอบใจเพราะให้คุณ

จาก ศึกษาเกษิต ของ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ

รศ. วลัยจ้อย..

“แม่ครับ วันนี้ตอนกลับบ้าน ผมเห็นคุณยายคนหนึ่ง ลงจากรถแท็กซี่ จะเดินเข้าซอยแยก ผมเห็นเดินเซไม่มีกำลัง ก็เลยช่วยถือของช่วยพยุงไปส่งถึงบ้าน คุณยายขอบใจใหญ่ ถามชื่อผม ชื่อโรงเรียน แล้วก็ให้พรมากมาย ชวนผมว่าว่าง ๆ ให้มาเที่ยวบ้านยายบ้าง” ภัคพงศ์เล่าให้แม่ฟัง เมื่อแม่กลับจากทำงานในวันหนึ่ง

แม่ชมว่า “ดีแล้วลูก การช่วยเหลือคนชราก็เป็นกุศล อย่างหนึ่งนะลูก แม่ดีใจจริง” แล้วแม่ก็ได้เล่าให้พ่อฟัง ทั้งพ่อ และแม่ก็สุขใจที่ลูกทำความดี

ภัคพงศ์เป็นลูกชายคนเดียว พ่อแม่รักมาก ตอนเข้าเรียน ชั้นประถม แม่เตือนให้รักเพื่อน ให้เล่นกันดี ๆ ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน รู้จักช่วยเหลือ ไม่เอารัดเอาเปรียบ ให้อภัยกัน ให้พูดเพราะ ๆ ด้วย แต่ตอนที่ผัดใจกับเพื่อน ภัคพงศ์จะโกรธ กลับ

มาเล่าให้แม่ฟัง แม่ก็คอยชี้แจงให้รู้จักระงับความโกรธ แม่
ยังร้องเพลงให้ฟังบ่อย ๆ จนเขาจำเนื้อร้องได้ขึ้นใจว่า

“อันความผิคนิดหนึ่งอย่าพึงโกรธ

ควรคงโทษกันและกันให้พลันหาย

อย่าอาฆาตบาดหมางจนวางวาย

เป็นกรรมร้ายติดตัวชั่วกับกาลปี

ข้างหนึ่งโกรธข้างหนึ่งนั่งเสียนั้นไซ้

เป็นบุญได้ดับร้อนช่วยผ่อนผัน

เหมือนดับมือข้างเดียว ไม่ดังพลัน

เรารักกันดีกว่าเกลียดเดียวก้นที่เอ๋ย”

พ่อสอนด้วยเหมือนกันว่า ถ้าโกรธใครก็ให้นับหนึ่งถึงสิบ,
เสียก่อน ก็จะระงับความโกรธเสียได้ พ่อเชื่อว่าหากภักพงศ์
โตขึ้นท่ามกลางความเป็นมิตร ก็ย่อมจะรู้จักรักผู้อื่นทำให้ชีวิต
มีความสุข ภักพงศ์เป็นเด็กว่านอนสอนง่าย ไม่ซ้าก็มีเพื่อน
ดี ๆ มากมาย

เมื่อภักพงศ์ขึ้นชั้นมัธยมต้น พ่อเห็นว่ามีความคิดริเริ่ม
ในสิ่งที่ดี แม้จะไม่ผิคนิดไปกว่าธรรมดาสามัญนักก็จริง แต่
ก็เป็นผู้มีความตั้งใจดี มีความเพียรพยายามและเป็นคนสุขุม
พ่อสนใจเรื่องช่างไม้และเห็นว่าเป็นประโยชน์ เป็นงานอดิเรก
ที่ดี พ่อจึงค่อย ๆ สอนให้ภักพงศ์รู้จักจำพวกเครื่องมือที่ใช้กันอยู่
เป็นประจำทุกบ้านเรือน อันมีก้อน ไขควง ตะไบ สว่า กบ เลื่อย

สาวนและไม้ฉาก พ่อสอนให้รู้จักวิธีใช้ และเตือนในสิ่งที่ควรจำ เช่น การใช้ก้อนว่า “เวลาเราดอกตะปุดต้องดูที่หัวตะปุด แล้ว ดอกด้วยหน้าก้อนนะ อย่าเอาแก้มก้อนดอก น้ำหนักมันอยู่ที่ หน้าก้อน จำไว้”

ภักพงค์ถามขึ้นว่า “ก้อนมีแก้มด้วยหรือครับ อยู่ตรง ไหนครับ” พ่อยิ้มแล้วชี้ให้ดูตรงด้านที่ติดกับด้านก้อนทั้งสอง ข้าง กำชับอีกว่า “ไม่ใช่ที่ดอกนะ” พ่อยังสอนให้รู้จักเก็บและ รักษาเครื่องมือเหล่านี้ ให้ถนอมใช้ เก็บให้เป็นระเบียบ เวลา หยิบใช้จะได้สะดวกและใช้ได้ทนทาน

ต่อมาพ่อให้ภักพงค์เป็นลูกมือ ทำที่วางรองเท้า ทำชั้น วางหนังสือ ทำที่วางกระถางดอกไม้ไว้ใช้เอง ภักพงค์สังเกต การใช้เครื่องมือต่าง ๆ และวิธีทำ พอดีพ่อพูดว่า “ถ้าเข้าใจ วิธีใช้เครื่องมือแต่ละอย่างก็จะค่อย ๆ ถนัด ค่อย ๆ ชำนาญ ขึ้นเอง ที่นี่จะใช้ได้อย่างมั่นคงทีเดียว เมื่อบ้านเรามีอะไร ขำรุคขึ้นมา ก็จะได้รับแก้ไขซ่อมแซมเสียให้ดี เป็นการประหยัด ไปในตัว”

เมื่อมีเวลาภักพงค์ได้ทำกล่องไม้สำหรับใส่ดินสอปากกา ให้ตนเอง พอมีฝีมือขึ้นก็ทำกล่องไม้ขนาดกะทัดรัดให้แม่ ตั้งใจทำสุดฝีมือ ทาแล็กเกอร์เสียสวย แม่ชอบมากใช้ใส่ของส่วนตัว เล็ก ๆ น้อย ๆ ของแม่เอง

นอกจากวิธีทำเครื่องใช้ด้วยไม้แล้ว พ่อยังสอนให้รู้จัก การทำสวน เริ่มด้วยการรู้จักใช้เครื่องมือทำสวน มีจอบ เสียม

พลั่วดัก พลั่วแทง ให้เขาสามารถช่วยฟ้อปลุกต้นไม้ ทำสวน
ครัวในบ้าน งานอดิเรกต่าง ๆ เหล่านี้ทำให้ภักพงศ์เพลิดเพลิน
เห็นผลและภูมิใจในความสามารถของตนเอง

ฟ้อส่งเสริมให้ภักพงศ์เล่นกีฬาเป็นการออกกำลังกาย
ให้แข็งแรง ทำให้จิตใจสบาย ฟ้อสอนให้เล่นตะกร้อ ครั้งแรก
ก็เริ่มต้นเล่นคนเดียวก่อนโดยการโยนลูก แล้วรับให้แบบเนียน
ต่อมาก็ฝึกกันสองคนกับฟ้อ ผลัดกันโยน ผลัดกันรับ ให้ท่า
โยนท่าเตะถูกต้อง ฟ้อสอนว่า “การยกเท้าเตะลูกมีอยู่สามหลัก
อย่ายกสูง เตะลูกแล้วเอาเท้าลงเร็วที่สุด เตะลูกแล้วอย่าเซ
เสียหลัก”

เวลาเล่นตะกร้อฟ้อมีท่าทางสวยแลดูมีสง่า ฟ้อสอนท่า
ต่าง ๆ เตะหลังเท้า หน้าเท้า เข้า ลูกข้าง ลูกไขว้ ตบหลังเท้า
อันเป็นลีลาของการเล่นตะกร้อ ภักพงศ์ก็ค่อย ๆ ซ้อมไปจน
สามารถรับลูกได้อย่างดี เตะได้ตรงคู่ โหม่งลูกด้วยท่าต่าง ๆ
แม่นานิ่งดูอยู่ด้วยก็ชมว่า “ท่าสวย แล่วคล่องว่องไว เตะได้
หลายท่าสมเป็นลูกฟ้อ” ฟ้อว่า “คนเล่นเก่ง ๆ ดิดลูกสก
ได้ด้วย” ภักพงศ์พยายามจะให้เก่งเหมือนกัน ตอนนี้ละเข้าวง
ได้สบาย

ว่าที่จริง การเล่นตะกร้อนี้เป็นการสนุกสนาน ได้
ออกกำลังกายกลางแจ้ง ใช้ศิลปะในการเล่น คนไทยเรานิยมเล่น
กันมานาน นับเป็นเอกลักษณ์ของไทย การเล่นตะกร้อจึงเป็น
การอนุรักษ์วัฒนธรรมไว้ด้วย

ระหว่างโรงเรียนปิดภาคฤดูร้อนในปีหนึ่ง พ่อแม่พากันลงพื้นที่ไปเยี่ยมปู่ที่อยู่ชนบทและอนุญาตให้พักอยู่ระยะหนึ่ง ทัศนียภาพดีมาก ปู่และย่าเป็นคนใจดีมีอาชีพทำไร่ บ้านปู่เป็นเรือนฝากระดาน ใต้ถุนสูง หลังคามุงกระเบื้องรูปสามเหลี่ยม หน้าจั่ว ชายคามีกันสาครรับ มีรางน้ำฝนรองเก็บไว้ในตุ่มใช้ดื่มตลอดปี

บ้านปู่อยู่กับหลายคน มีอาและหลาน ๆ ปู่ รื่นราวก๊วยเดียวกับทัศนียภาพก็มี เลี้ยงเป็ดเลี้ยงไก่และทำสวนครัวด้วย ที่ปากทางเข้าบ้านปู่มีต้นดอกคูณ หรือที่เรียกว่าราชพฤกษ์ อยู่สองต้น ตอนหน้าร้อนจะออกดอกสีเหลืองอร่าม เป็นชื่อเรียวยาวห้อยย้อยลงมา บานสะพรั่งทั้งต้น งามละมุนตาน่าชม เป็นที่สุด ปู่ว่าเป็นดอกไม้ประจำชาติไทยเรา บางคนเรียกว่าชัยพฤกษ์ ฝักใช้ทำยาได้

บริเวณบ้านนี้มีนกอยู่หลายชนิด นกคุเหว่าอาศัยอยู่บนต้นไม้หลังบ้าน ตอนเช้าตรู่จนสว่างมันจะร้อง “ดูเว้า ดูเว้า” เป็นนาฬิกาปลุกอย่างดี ว่ารุ่งแล้ว ตื่นกันเถอะ มันจะร้องอีกก็ตกเย็นใกล้ค่ำ

ย่าบอกว่า “บางทีคนเขาก็เรียกนกกาเหว่า ตัวผู้มีสีดำทั้งตัวเหมือนกา ตัวเมียสีน้ำตาลมีลายสีขาวประเป็นลายตามตัว เรียกกันว่าดูเหว่าลาย ร้องเสียงกึก ๆ แก๊ก ๆ เจ้านกกาเหว่านี้ไม่รู้จักทำรัง ไม่รู้จักกกไข่เอง ตัวเมียจะแอบไปวางไข่ไว้ในรังกา อาศัยให้แม่กาฟัก พอลูกนกออกจากไข่ มันก็อ้าปาก

ขอเหวี่ยงจากแม่กาบิน แม่กาบินก็ว่าลูกของมันเอง” ทำให้ภักพงค์
นึกถึงเพลงนกกาเหว่าที่แม่เคยร้องให้ฟังตั้งแต่เด็ก

อยู่มาวันหนึ่งผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุมลูกบ้าน เพื่อ
ช่วยกันพัฒนาหมู่บ้านให้ก้าวหน้า ให้ช่วยกันลอกบึงเตรียมไว้
ทางสถานีประมงอำเภอจะนำพันธุ์ปลามาปล่อย ให้ร่วมมือ
กันเพาะพันธุ์ปลา เพิ่มพันธุ์ปลาในแหล่งน้ำธรรมชาตินี้ ช่วยกัน
เลี้ยงต่อไป จะได้มีปลากินไม่อดอยาก แล้วก็นัดวันที่จะทำงาน
ครั้งนี้

ตอนเย็นที่นอกชานบ้านลมโกรกเย็นสบาย ทุกคนมา
นั่งรับลม ปู่จึงเล่าเรื่องที่ไปประชุมมา ปู่เห็นด้วยในการพัฒนา
แหล่งน้ำนี้เพื่อเลี้ยงปลา แล้วปรารภว่า “แต่ก่อนนี้เมืองไทยเรา
อุดมสมบูรณ์ ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว จะวางไข่ ตกเบ็ดราว
รื้อวักยกยอเป็นต้องได้ปลาตุก ปลาช่อน ปลาสลิด ปลาตะเพียน
เดี๋ยวนี้ซิ พวกปลาในแหล่งน้ำธรรมชาติลดน้อยลงเรื่อย ๆ กุ้ง
หอย ปู ปลา ก็ราคาแพง”

ภักพงค์ถามว่า “ทำไมล่ะครับปู่” ปู่ตอบว่า “ก็เพราะ
จับปลาใหญ่กินกันยังไม่พอ ยังจับปลาเล็กปลาน้อย จับในฤดู
วางไข่มั้งละ ไข่ไฟฟ้าซื้อดมั้งละ ไข่ยาเบื่ออีกล่ะ ปลามันก็ร่อย-
หรือลงไปนะซี” ปู่บ่นต่อไปอีก “หนอง คลอง บึง แม่น้ำ ลำธาร
ปลาได้อาศัยอยู่ บางคนก็มักง่ายทิ้งขยะลงไป น้ำสกปรก
กลายเป็นน้ำครำ ปลามันจะอยู่ได้อย่างไร ปลาก็ตาย สูญพันธุ์
ปลาหมด ขึ้นปล่อยให้แหล่งน้ำตื้นเขิน ปลามันก็ร่อยหรือลง

“ไปอยู่ดี ที่ทางผู้ใหญ่บ้านเขาเกณฑ์ให้ไปช่วยนะเราไปกันนะ”
ทุกคนเห็นด้วยตามที่ปู่พูด และเต็มใจที่จะร่วมมือ

ครั้นถึงวันนัด ผู้ใหญ่ ชาย หญิง พร้อมทั้งวัยรุ่นก็มา
พร้อมเพรียงกันแต่เช้า ต่างก็แบกจอบ เสียม หิ้วถังน้ำกันมา
คนละใบสองใบ ช่วยกันคนละไม้คนละมือ วิดน้ำออกจากหนอง
โกยแหนโกยสวะออก ส่งต่อ ๆ กันไป ขุดโคลนตมที่ตันเงิน
ออก ปู่ว่าเอาไปถมคันไม้เป็นปุ๋ยดีนัก ทุกคนทำงานอย่างขยัน
ขันแข็ง

พอถึงกลางวันที่หยุดนั่งพักกันได้ร่มไม้ ย่า อาสะไก่
และเพื่อนบ้านก็นำข้าวสวยร้อน ๆ มีกับข้าวหลายอย่าง มีแกง
ฉู่ฉี่ ผัดพริกขิงไก่ ผัดผักบุ้ง ยำแตงกวา ยำถั่วพู น้ำพริกผักต้ม
ผักสด หลายอย่าง ไข่ต้ม ไข่เจียว นำรับประทาน ยานำข้าว
ต้มผัดไส้กล้วย และนำกล้วยน้ำว้าสุกมาด้วย ทุกคนรับประทาน
อย่างเอร็ดอร่อย อิ่มแล้วก็ดื่มน้ำฝนเย็นชื่นใจจริง ๆ พักอีก
สักครู่ใหญ่แล้วทำต่อ ขุดบ่อให้ลึกพอ ตกเย็นตะวันจวนลับ
ขอบฟ้างานก็เสร็จ จึงทยอยกันกลับบ้าน

ภักพงศ์ดีใจมากที่ได้ร่วมพัฒนา และเห็นว่าชาวบ้าน
มีความสามัคคีกลมเกลียวกันดี มีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ช่วย
เหลือกันร่วมใจกันทำงานด้วยความขี้อ้อนเข้มแข็ง ก่อให้เกิด
ประโยชน์แก่ส่วนรวม ทำให้ผู้คนในละแวกบ้านนี้อยู่กันอย่าง
เป็นสุข

อีกไม่นานน้ำก็จะซึมเต็มหนองเหมือนเดิม ทางประมง
อำเภอจะนำพันธุ์ปลาน้ำจืดมาปล่อย ธรรมชาติก็จะเลี้ยงมันเอง
จอก แหน ตะไคร่น้ำปลา มันหากินเอง เด็ก ๆ จะเอากาก
มะพร้าว กากถั่วเหลืองมาโปรยให้มันกินด้วย ชาวบ้านก็เข้าใจ
ไม่จับปลาตอนที่มันมีไข่ ตอนที่มันยังเล็ก ปล่อยให้โตเต็มที่
เสียก่อน แล้วก็จับมาเป็นอาหารกินโดยทั่วกัน

ภักพงส์พักอยู่บ้านปู่ได้รับประทานอาหารถูกอนามัย
หายใจอากาศบริสุทธิ์ ช่วยปู่ทำงานบ้าง แต่ก็พักผ่อนเพียงพอ
สุขภาพจึงสมบูรณ์ หน้าตาสดชื่น ทั้งยังได้รับความรัก ความ
อบอุ่น ความเข้าใจกันและความสามารถเข้ากับผู้อื่นได้ดี ได้
มีโอกาเรียนรู้อะไรและทดลองสิ่งต่าง ๆ ที่เขาสนใจ เป็นการช่วย
เสริมพัฒนาการให้ดียิ่งขึ้น ทำให้เกิดความเชื่อมั่น และภาค
ภูมิใจในตนเองจากการบรรลุผลสำเร็จในกิจกรรมที่ได้ร่วม
กับผู้อื่น

ก่อนเวลาเปิดภาคเรียนปีใหม่ พ่อแม่มารับกลับบ้าน
ดีใจที่เห็นลูกอ้วนเิบสมบูรณ์และโตขึ้น ภักพงส์ลาปู่ย่าและ
ญาติพี่น้องทุกคน เขาจะต้องกลับมาตั้งใจศึกษาเล่าเรียนต่อไป
และปฏิบัติตามหน้าที่นักเรียนที่ดี นักเรียนนั้นเป็นผลผลิต
ของบ้านเมือง นักเรียนที่ดีในวันนี้ จะเป็นพลเมืองดีในวันหน้า

ราชบุรีที่นักรู้จัก

กานต์มณี สักดิ์เจริญ

ราชบุรีเป็นจังหวัดอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ประมาณ ๑๑๘ กิโลเมตร ด้านทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดกาญจนบุรี ทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดสมุทรสงคราม ทิศตะวันออกติดต่อกับจังหวัดนครปฐม และจังหวัดสมุทรสาคร ส่วนด้านทิศตะวันตกติดต่อชายแดนประเทศพม่า เนื้อที่ของจังหวัดราชบุรีทั้งหมด ประมาณ ๕,๑๓๕ ตารางกิโลเมตร

จังหวัดราชบุรีแบ่งการปกครองท้องที่เป็น ๘ อำเภอ คือ อำเภอเมืองราชบุรี อำเภอบ้านโป่ง อำเภอดำเนินสะดวก อำเภอบางแพ อำเภอปากท่อ อำเภอโพธาราม อำเภอจอมบึง อำเภอวัดเพลง และอีก ๑ กิ่งอำเภอ คือ กิ่งอำเภอสวนผึ้ง

เมืองราชบุรีนับได้ว่าเป็นเมืองเก่าแก่มาแต่โบราณ แม้จะไม่มีหลักฐานจารึกให้ทราบแน่นอนว่าสร้างมาแต่เมื่อใด หลักฐานค้นคว้าทางโบราณคดีเท่าที่ปรากฏ ทำให้เชื่อกันว่าเมืองราชบุรีเป็นเมือง ๆ หนึ่งของแคว้นสุวรรณภูมิหรือ

แคว้นทวารวดี การขุดพบซากเมืองโบราณที่คูบัว โบราณสถาน โบราณวัตถุ ในตัวเมืองราชบุรี ทำให้เชื่อแน่ว่าได้อย่างหนึ่งว่าเมืองราชบุรีคงจะมีความเจริญรุ่งเรืองและคงจะเป็นศูนย์กลางของสุวรรณภูมิ เพราะมีการติดต่อค้าขายกับชาวต่างชาติ เชื่อกันว่าที่ราชบุรีนี้ ครั้งหนึ่งเคยเป็นที่อยู่ของชาวอินเดีย ซึ่งเข้ามาตั้งหลักฐานในแหลมทองในสมัยพระพุทธศาสนาเริ่มเผยแผ่

คำว่า “ราชบุรี” มีผู้อธิบายว่า น่าจะมาจากคำว่า “ราชบูรระ” หรือ “ราชพลี” คำว่า “ราชาปุระ” เป็นภาษาสันสกฤต แปลว่า เมืองของพระราชา ส่วนคำว่า “ราชพลี” หมายความว่า เมืองซึ่งพระเจ้าแผ่นดินมอบให้

ตัวเมืองราชบุรีเดิมอยู่ทางฝั่งขวาของแม่น้ำแม่กลอง ยังมีหลักฐานปรากฏคือ เนินดินซึ่งเป็นกำแพงเมืองเก่าและค่ายคู เคยเป็นที่ตั้งทัพพม่า เรียกว่า ค่ายหลุมดิน ปัจจุบันคือบริเวณแนวถนนสายราชบุรี - เขา

ต่อมาในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ ๒ โปรดเกล้าฯ ให้ย้ายเมืองมาสร้างใหม่ทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำแม่กลอง เมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๐ ซึ่งปัจจุบันเป็นที่ตั้งกรมการทหารช่าง ต่อมา พ.ศ. ๒๔๔๐ จึงได้ย้ายเมืองไปตั้งทางฝั่งขวาแม่น้ำแม่กลองอีก และเป็นที่ตั้งศาลากลางจังหวัดในปัจจุบัน

จังหวัดราชบุรีมีสถานที่น่าชมที่น่าเที่ยวที่จะให้ความรู้ทางด้านประวัติศาสตร์และความเพลิดเพลินหลายแห่ง เช่น

การปั้นโอ่งลายมังกรที่มีชื่อของจังหวัดราชบุรี ส่งจำหน่ายทั่วประเทศ และต่างประเทศ

๑. เขาวัง มีชื่อเสียงโด่งดังมานาน เขาวังอยู่บริเวณตัวจังหวัด มองเห็นเด่นสง่าไม่ว่าเราจะเดินทางไปจังหวัดราชบุรีทางรถไฟหรือรถยนต์ เขาวังนี้เดิมทีเดียวเรียกว่าเขาสัตตนาถ สมเด็จพระเจ้าพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) ครั้งยังดำรงตำแหน่งผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ได้สร้างพระราชวังขึ้นบนเขาภูนี้ เพื่อให้เป็นที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๔ แต่พระองค์มิได้พระราชทานนามพระราชวังแห่งนี้ไว้ คนทั้งหลายจึงพากันเรียกว่า เขาวัง

๒. เขาแก่นจันทร์ อยู่ใกล้ ๆ กับเขาวัง เป็นจุดเด่นที่มองเห็นแต่ไกลได้ทุกทิศ ปัจจุบันมีความสำคัญยิ่งเพราะทาง

การแสดงหนังใหญ่วัดขนอน

ราชการได้รับเชิญพระพุทธรูปรัตนไตร มาประดิษฐานไว้บนยอดเขาภูพาน พระพุทธรูปองค์นี้เป็นพระองค์หนึ่งในจำนวนสี่องค์ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ทรงให้สร้างขึ้นเป็นพระชัยวัฒน์จตุรทิศ ที่นิยมเรียกกันว่าพระสี่มุมเมือง ทางราชการได้สร้างทางขึ้นถึงยอดเขา รถวิ่งขึ้นลงได้สะดวกมาก จากยอดเขาจะสามารถมองเห็นภาพตัวเมืองได้อย่างทั่วถึง

๓. **เขาหลวง** อยู่ห่างจากเขาแก่นจันทน์ไปไม่ไกลนัก เขาหลวงอยู่เขตตำบลอ่างทอง ที่ยอดเขามีพระพุทธรูปทำด้วยหิน ประชาชนทั่วไปเชื่อว่าเป็นพระพุทธรูปที่ศักดิ์สิทธิ์มาก ทางวัดใหญ่อ่างทอง ได้จัดให้มีงานนมัสการประจำปีเป็น

๓๖

ตลาดน้ำราชบุรี

ประเพณีสืบเนื่องกันมานานมาแล้ว

๔. **เขาน้อย** อยู่ทางใต้เขาหลวงไปตามถนนเพชร-เกษมไม่ไกลนัก ที่เขาน้อยมีวัดเขาน้อยเทียมนสวรรค์ วัดนี้มีสิ่งสำคัญหลายอย่างควรแก่การศึกษา เช่น เจดีย์น้อย อุโบสถเก่าแก่สร้างแต่โบราณ ใบสีมาทำด้วยศิลาแลงเป็นคู่ ๆ ภายในอุโบสถมีพระพุทธรูปประธาน ประดิษฐานบนแท่นสูงสององค์ ประทับนั่งหันหลังหากัน เป็นพระศิลาแลงทั้งคู่ ที่ฐานด้านล่างหน้าพระประธาน มีพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์องค์หนึ่ง เป็นพระทำด้วยศิลาแลงเช่นเดียวกัน คนทั่วไปเรียกหลวงพ่อเขาน้อย และข้างหน้าซ้ายขวาของหลวงพ่อเขาน้อยมีพระโมกคัลลา และพระสารีบุตร ทำด้วยศิลาแลงเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ บนยอดเขาหลังอุโบสถ ยังมีมณฑปที่ประดิษฐานรอยพระพุทธรูปบาทจำลอง ซึ่งกล่าวว่าสร้างมานานเช่นเดียวกัน ข้างภูมิมีหินก้อนใหญ่ที่ศักดิ์สิทธิ์ เรียกกันว่าเจ้าพ่อหินดำ

๕. **เขาถ้ำ** ตั้งอยู่บนตำบลห้วยไผ่ บริเวณอำเภอเมืองที่มีชื่อว่าเขาถ้ำ เพราะมีถ้ำที่สวยงามอยู่หลายถ้ำ

๖. **ถ้ำจอมพล** เป็นถ้ำที่มีชื่อเสียงโด่งดังของจังหวัดราชบุรี อยู่ที่ตำบลจอมบึง อำเภอจอมบึง อยู่ไกลไปทางทิศตะวันตกของศาลากลางจังหวัด ประมาณ ๓๐ กิโลเมตร ถ้ำจอมพลอยู่ที่เขากลางเมือง ซึ่งเป็นภูเขาสูงประมาณ ๑๘๕ เมตร เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๘ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระพันปีหลวงได้เสด็จประพาส

๗๘

ทรงทอดพระเนตรเห็นถ้ำกว้างใหญ่ สวยงาม ทรงโปรดปรานมาก จึงพระราชทานนามว่า “ถ้ำจอมพล” และทรงจารึกพระปรมาภิไธย จ.ป.ร. ที่หน้าผาปากถ้ำด้วย

ถ้ำจอมพลมีความงดงามวิจิตรพิสดารมาก ปากถ้ำอยู่สูงจากพื้นดินประมาณ ๑๐ เมตร มีบันไดขึ้นสะดวก ช่วงปากถ้ำกว้างประมาณ ๑.๕๐ เมตร มีบันไดทอดลงไปประมาณ ๒ เมตร ก็ถึงพื้นถ้ำ ภายในถ้ำมีไฟฟ้าเพื่อให้ความสะดวกผู้เข้าชม ภายในถ้ำมีหลายชั้นหลายตอน แทบจะเรียกได้ว่าเป็นภูเขาถล่ม แลดูประหนึ่งเหมือนกะลาครอบ บางตอนมีปล่องแสงสว่างเข้าได้ มองจากข้างล่างขึ้นไปประจูดวงไฟดวงใหญ่ ภาพหินย้อยภายในถ้ำเห็นเป็นรูปต่าง ๆ บางแห่งคล้ายท่อนพระโรง บางตอนคล้ายเวทีละคร บางแห่งมองเหมือนตุ๊กตาทิน มีอ่างน้ำธรรมชาติลดหลั่นเป็นชั้น ๆ

นอกจากนี้ที่อำเภอจอมบึงยังมีวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง ซึ่งเป็นวิทยาลัยหมู่บ้านแห่งแรกในประเทศไทย รัฐบาลตั้งขึ้นสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรี

๓. ถ้ำเขabin เป็นถ้ำที่สวยงามมากอีกถ้ำหนึ่ง อยู่ตรงแยกกิโลเมตรที่ ๒๐ ถนนราชบุรี - จอมบึง และลึกเข้าไปประมาณ ๒ กิโลเมตร งดงามไม่แพ้ถ้ำจอมพล

๔. เขาถ้ำสาริกา อยู่ที่ตำบลเขาหิน อำเภอโพธาราม เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๔๔๒ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้เสด็จประพาสถ้ำนี้ พอพระทัยมาก จึง

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามถ้ำนี้ว่า “ถ้ำ
สาริกา” เป็นถ้ำที่สวยงามมากแห่งหนึ่ง

๕. **เขาช่องพราน** ตั้งอยู่ตำบลเตาปูน อำเภอโพธาราม
มีถ้ำที่สวยงามอยู่ ๒ ถ้ำ คือถ้ำพระนอน และถ้ำค้างคาว ภาย
ในถ้ำพระนอนมีพระพุทธรูปปางต่าง ๆ สมัยต่าง ๆ มากมาย
เป็นพระไม้แก่นจันทน์บ้าง พระศิลาแลงบ้าง ส่วนถ้ำค้างคาว
มีค้างคาวอาศัยอยู่จำนวนมาก

๑๐. **เขาถ้ำพระ** อยู่ที่ตำบลคอนทราย อำเภอปากท่อ
อยู่ตรงข้ามที่ว่าการอำเภอเข้าไปทางซ้ายมือประมาณ ๑ กิ-
โลเมตร ที่เขานี้มีถ้ำสวยงามอยู่หลายถ้ำ ภายในมีพระพุทธรูป
ปางต่าง ๆ สร้างด้วยไม้แก่นจันทน์เป็นจำนวนมาก เป็นแบบสมัย
ลพบุรี ที่สร้างด้วยศิลาแลงก็มี ที่สร้างเพิ่มเติมภายหลังก็มี

๑๑. **พระพุทธฉาย** เป็นพระพุทธรูปปางปฐมเทศนา
เป็นปูชนียวัตถุที่ศักดิ์สิทธิ์และเก่าแก่ที่สุดของจังหวัดราชบุรี
เป็นพระพุทธรูปที่แกะสลักลงบนศิลาผืนง้ำ โดยฝีมือช่าง
สมัยราชวงศ์สุโขทัยของอินเดีย ตั้งอยู่ที่ถ้ำฤๅษีเขาสูง ตำบลเกาะ
พลับพลา อำเภอเมืองราชบุรี ห่างจากจังหวัดประมาณ ๘
กิโลเมตร มีทางรถยนต์ไปมาสะดวก ในวันขึ้น ๑ ค่ำ เดือน
๑๑ ทุกปี ทางจังหวัดจะจัดงานนมัสการประจำปี

๑๒. **พระพุทธบาทบนยอดเขาพระบาท** ในเทือกเขา
งูนี้ นอกจากถ้ำฤๅษีแล้ว ยังมีถ้ำระฆัง และเขาพระบาท มี
รอยพระพุทธบาทจำลองทำด้วยศิลาแลง ประดิษฐานอยู่บนยอด

เขาสูงประมาณ ๑๒๘ เมตร

๑๓. พระพุทธรูปแก่นจันทร์ เป็นพระพุทธรูปยืน อุ่มบาตร ทำด้วยไม้แก่นจันทร์ ส่วนสูงประมาณ ๒ เมตร เป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ ประดิษฐานอยู่ภายในอุโบสถวัดช่องลม เขตเทศบาลเมืองราชบุรี ชาวราชบุรีนิยมนับถือกันว่า เป็นพระคู่บ้านคู่เมือง ซึ่งตามประวัติเล่าว่า เป็นพระลอยน้ำมาลอยวนอยู่หน้าวัดช่องลม สมัยเดียวกับหลวงพ่อบ้านแหลม วัดบ้านแหลม จังหวัดสมุทรสงคราม และหลวงพ่อโสธร วัดโสธร-วราราม จังหวัดฉะเชิงเทรา

๑๔. พระปรางค์วัดมหาธาตุวรวิหาร วัดมหาธาตุวรวิหาร ชาวบ้านนิยมเรียกว่า วัดหน้าพระธาตุ องค์พระปรางค์สร้างสมัยขอมเรื่องอำนาจเข้ามามีอิทธิพลในสุวรรณภูมิ มีลักษณะจำลองแบบมาจากนครวัด ก่อด้วยอิฐและศิลาแลง ตั้งอยู่บนฐานสี่เหลี่ยมมีบันไดสำหรับขึ้น และมีช่องกุหาเข้าไปในองค์พระปรางค์ได้

หมายเหตุ :— หนังสือประกอบการเรียน

๑. ของดีเมืองราชบุรี, เพชรบุรี, โรงพิมพ์เพชรบุรีการพิมพ์, ๒๕๑๕, ๒๖๖ หน้า
๒. สำนักงานศึกษาธิการเขต ๓ , ที่มาของชื่อจังหวัด อำเภอ และสถานที่ต่าง ๆ ในเขตการศึกษา ๕ ราชบุรี, โรงพิมพ์วิสวการ-พิมพ์, ๒๕๒๔. หน้า ๑ - ๓

ไซร่ดอยท่าเต ฉันทเลียงลย(นอ)

ทิพยรัตน์ บุรณท:โชติ

ภาพ กองอนุรักษ์สัตว์ป่า กรมป่าไม้

เช้าวันนั้น ท้องฟ้าดูแจ่มใสตั้งแต่ยามรุ่งอรุณ ดวงตะวัน
ที่เริ่มลอยเด่นเหนือทิวเขา ส่องสว่างรำไร ลอดกิ่งใบมาเป็นลำแสง
อ่อน ๆ ลูบไล้ไปตามแมกไม้และพื้นป่า ท่ามกลางเสียงนกที่
ร้องระงม และสายลมที่พัดพาเอากลิ่นหอมของดอกไม้ป่าฟุ้ง
กระจายไปทั่ว เสียงโหยหวนชวนฟังก็ดังขึ้น

“หว่า หว่า หว่า...หว่า” ดันเถิดพวกเราชาวป่าทั้งหลาย”
ชะนีหนุ่มส่งเสียงร้องปลุกเพื่อนสัตว์ป่า ดังที่เคยทำอยู่ทุกวัน
ตามปกติ

“หว่า หว่า หว่า...หว่า” ชะนีแม่ลูกอ่อน กู่ของมัน
กู่ร้องขึ้นมาบ้าง

“ແມ ພ່ອຸ້ນ ແມຸ່້ນ ຈອມຂັນ ເຂດັນກັນທັງປ່າແລ້ວ

ละจ๊ะ กำลังจะไปไหนจ๊ะ” เสียงหัวใหญ่ของนกเงือกตกทายมาจากคาบไม้ไผ่ใกล้ ๆ กัน

“ไปหาอะไรกินจ๊ะ พอปลุกชาวบ้านเสร็จ เราก็หมดหน้าที่ ให้สัตว์อื่น ๆ เขาส่งเสียงเพื่อให้ปามีชีวิตชีวาสดชื่นแจ่มใสบ้าง” แม่ชะนีตอบพลางใช้แขนอันยาวและแข็งแรงของมัน ห้อยโหนโยนตัวไปตามกิ่งไม้อย่างว่องไวโดยมีลูกน้อยเกาะติดหน้าอกไปด้วย

“แม่ แม่ ทางนี้จ๊ะ มากินลูกไทรกันเถอะ” พ่อชะนีร้องเรียกเมียรักจากต้นไทรใหญ่ที่อยู่ริมห้วย

และแล้วทั้งพ่อ แม่ ลูกชะนีก็กินอาหารเข้าคือลูกไทรกันอย่างเอร็ดอร่อย ส่วนนกเงือกก็ทำหน้าที่พ่อที่แสนดี คาบเอาผลไม้และสัตว์เล็ก ๆ มาป้อนให้เมียรักและลูก ที่ยื่นแต่ปากออกมาจากโพรงไม้เพื่อรับอาหาร ในยามเช้าเช่นนี้ แต่ละชีวิตที่เคลื่อนไหวอยู่ในดงป่า ดูช่างมีความสุขกันตามประสาเสียจริง เมื่อได้โอกาสมาหากินอยู่ใกล้ ๆ กัน แม่ชะนีช่างคุยก็พูดกับพ่อนกเงือกว่า

“นี่ พ่อนกเงือก ฉันสังเกตเห็นสัตว์ชนิดหนึ่ง ตัวสูงใหญ่ ม้วนเวียนป่วนเปื้อนใกล้ ๆ ต้นไม้ที่เมียบอกลูกเธออาศัยอยู่เนาะ ดูท่าทางไม่น่าไว้ใจเลย หน้าตาก็ชอบกล”

“โอ เหรอจ๊ะ” พ่อนกเงือกอุทาน “แล้วฉันจะอย่างไรดีล่ะ ในเมื่อมันเป็นหน้าที่ของฉันที่จะต้องหาอาหารมาให้พวกเขา และกินานอีกนับเดือนทีเดียวที่ต้องทำอยู่อย่างนี้ จนกว่าลูกฉัน

จะโตพอจนหัดบินและหากินได้”

“เฮ้อ ก็ธรรมชาติของเธอเป็นอย่างนั้นนี่จะ พอถึงเวลา มีลูก ก็เหมือนกับต้องขังเมียและลูกเธอไว้ในโพรงไม้ที่ปิดเกือบหมด ส่วนตัวฉันเอง ก็ต้องพาลูกตะลอน ๆ ไปไหนต่อไหน ด้วยตลอดเวลาตั้งแต่เขาเกิดจนกว่าจะมีอายุได้ราวขวบครึ่ง” แม่ชะนีกเล่าอย่างเห็นใจ

“เธอยังโชคคีนะ ที่ทั้งพ่อ แม่และลูกได้อยู่กันพร้อมหน้า แต่สำหรับฉันสิ เวลาไปหาอาหารพวกเขาก็ต้องอยู่กันตามลำพัง ไม่มีใครดูแล...เฮ้อ” ฟ่อนกเงือกพูดจบก็ถอนหายใจยาว

“ฉันว่าเธอคอยระวังตัวให้ดีก็แล้วกันนะ อย่าหายไปนาน ๆ และถ้าฉันมีโอกาสดูเห็นพวกมันก่อน ฉันก็จะช่วยส่งเสียงเตือนให้เธอรู้ตัวล่วงหน้าจะ” แม่ชะนีกเล่าด้วยความเป็นห่วงและแสดงความมีน้ำใจให้เห็น

* * *

เมื่อถึงยามตะวันตกล้อย่ำย ได้ร่มเงาไม้ใหญ่ริมสายน้ำ ดูจะเหมาะสำหรับการพักผ่อนยิ่งนัก ชายฉกรรจ์สองคนจึงตัดสินใจหยุดเดินทางชั่วคราว และกินข้าวห่อที่เตรียมมาเป็นมื้อกลางวันอย่างรีบเร่งด้วยความหิว ข้าง ๆ ตัวของเขาทั้งสอง มีแข่งใบขนาดย่อม พร้อมไม้ไผ่ที่เตรียมไว้หาม ชายคนแรกที่สูงวัยกว่าเอ่ยขึ้นก่อนว่า

“เฮ้อ นี่ก็ตั้งครึ่งก่อนวันแล้ว ยังไม่เห็นเจอนางชะนีแม่ลูกอ่อนที่เก่าเลย ไอ้สม”

อนิจจา...ลูกนกไว้รัง

“แต่ผมก็แน่ใจว่า ต้องเจอรับนาย เพราะผมตามมัน มาหลายวันแล้วก่อนที่จะเข้าป่าครั้งนี้กับนาย มันยังไม่ไปไหน หรอก เชื่อผมเถอะ อ้อ...นกเงือกที่เพื่อนนายเขาสั่งให้ล่าเพื่อ เอาแต่หัวมาขายนะ ผมก็เจอแล้วเหมือนกัน อยู่ไม่ไกลจากลำห้วย นี้เท่าไร รังของมันมีลูกอ่อนด้วย แบบนี้ล่าได้ง่ายมาก ไม่หาลูกมือ ผมแน่ครับ” ชายหนุ่มที่ชื่อ “สม” กล่าวตอบ

“เออ ดีซิ ถ้าเราเข้าป่าคราวนี้ แล้วล่าได้ทั้งลูกชะนี นกเงือก และลูกสัตว์ป่าอื่น ๆ อีกเช่น ลูกนก ตะกุ่มจริง ๆ เพื่อนข้าที่อยู่กรุงเทพฯ เขาสั่งนักสั่งหนาว่า ให้มันเข้าป่าล่า ลูกอ่อนของสัตว์ส่งไปเรื่อย ๆ อย่าได้ขาดมือเชียว เพราะมี ลูกค้าต้องการมาก” พุดจบ “นาย” ก็ยิ้มด้วยความพอใจใน

สิ่งที่ตนกระทำอยู่ แต่พรานหนุ่มผู้ร่วมทางมีสีหน้าไม่สบายใจ
นัก เขาจึงแย้งขึ้นว่า

“แต่เดี๋ยวนี้สัตว์ป่ามีน้อยลง และหายากเข้าทุกทีนะนาย
ต้องบุกเข้าไปในป่าลึก ๆ จึงจะเจอ เสียเวลามากขึ้นกว่าแต่ก่อน
ด้วย”

“แน่ละสิ ก็ป่าไม้ที่เป็นบ้านของพวกมัน ถูกรุกกร่อน
ลงเป็นไร่ไปเสียมากนี่หว่า ในเมื่อป่ามันหด สัตว์ก็ต้องหายไป
เป็นธรรมดา แต่...เอ...ข้าควรจะต้องขึ้นค่าแรงเสียทีกระมัง”
เขาพูดพลางทำท่าทางครุ่นคิด

หลังจากที่สองนักล่าสัตว์เสร็จสิ้นอาหารมื้อนั้นแล้ว
พรานสมก็กล่าวขึ้นว่า

“เอ้อ นายครับ ผมมีอะไรอย่างหนึ่งขอถามสักทีเถิด
เพราะสงสัยมานานแล้ว”

“มีอะไรก็ว่ามาสิ ข้าจะฟัง” เขาเปิดโอกาส

“พวกคนในเมืองนะ เขาต้องการลูกสัตว์ป่าไปเลี้ยงไว้
ดูเล่นเท่านั้นเองหรือนาย” เขาเริ่มตั้งคำถาม

“ใช่แล้ว ทำไมล่ะ ไปเกี่ยวอะไรด้วย ฮี” ผู้ตอบมอง
คนถามด้วยความแปลกใจ เพราะไม่เคยได้รับคำถามเช่นนั้นมา
ก่อนตั้งแต่ร่วมงานกันมาเป็นเวลาแรมปี

“แล้วถ้าเขาเกิดเบื่อขึ้นมალะ หรือเมื่อสัตว์ป่านั้นโตขึ้น
มาก อยากรมีคู่ตามสัญชาตญาณ หรือดุร้าย หรือเกิดเจ็บป่วย
เขาทำอย่างไรกับมัน” เขาถามต่อ

“ก็...ก็เอาไปปล่อยกินป่าบ้าง บริจาคให้สวนสัตว์บ้าง กำจัดทิ้งเสียบ้าง ขยายต่อบ้าง แต่มันไม่ค่อยได้อยู่รอดจนถึงแก่เฒ่าหรือแก่เจ้าสมเอ๋ย อย่างที่เรารู้ ๆ กันนะว่า ในป่ามันต่างกับในเมืองนัก อยู่ได้ไม่นานมันก็ตาย ยิ่งไปเจอพวกที่เลี้ยงไม่เป็น เข้าด้วยละก็เสร็จเลย แต่ก็ดีสำหรับเรามีไข่หรือ เขาจะได้ส่งซื้อจากเราบ่อย ๆ ” เขาพยายามอธิบายให้อีกฝ่ายหายข้องใจ

“นายครับ ผม...ผมขอบอกตามตรงว่า ไม่อยากมีอาชีพนี้อีกแล้ว เพราะรู้อยู่เต็มอกว่าบาปแท้ ๆ ที่ไปฆ่าสัตว์ตัดชีวิตเขา พรากแม่พรากลูก อย่างนกเงือกนั้น ถ้าถูกผมฆ่าตัดหัวไป อีกสองชีวิตในโพรงไม้ก็จะพลอยอดตายตามกันไปด้วย หรือลูกชะนีก็เช่นกัน ผมต้องยิงแม่มันตายทั้ง ๆ ที่มีลูกอยู่ในอ้อมอก แต่ผม...ผมก็ไม่รู้จะไปทำอะไรแล้วตอนนี้ หนังสือก็ไม่เคยเรียน อาชีพอื่นก็ไม่เคยมี หากินกับป่าจริง ๆ ” พุดจบเขาก็ก้มหน้านั่งเหมือนกับกำลังทบทวนภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอดีต

“นี่ไอ้สม แกก็รู้ดีว่ามันเป็นธรรมชาติของสัตว์ป่าเอง ช่วยไม่ได้นี่นา ถ้าเราไม่ทำอย่างนั้นจะได้ลูกชะนี นกเงือกมาหรือมันไม่มีทางเลือก อีกอย่าง ลูกชะนีก็เป็นที่ยอมรับกันมากทั้งของคนไทยและต่างชาติ เพราะความน่ารักและมีเสน่ห์ของมัน นี่...สม...งานได้เงินดี ๆ อย่างนี้ แกยังจะคิดเลิกหรือ” ผู้สูงวัยกว่าพยายามชี้ชวนให้คล้อยตาม

พรานหนุ่มผู้ฆ่าของหันหน้าไปอีกทางหนึ่งเพราะไม่อยากจะสบตาอีกฝ่าย แล้วพูดขึ้นว่า

“เวลานี้ผมไม่ใช่คนตัวเปล่า มีลูกมีเมียแล้วนะนาย เจ้าลูกคนโตก็พิการเพราะตกต้นไม้ เจ้าลูกคนเล็กอายุเพียงขวบกว่า ผมกลัวว่าบาปกรรมมันจะตามสนองผมอีกนะซิคะ...” ยังไม่ทันที่เขาจะพูดจบ ก็ถูกแซวจากอีกฝ่ายว่า

“เฮ้ย ไม่เอา ไม่เอา น่า คิดมากไปได้ เรื่องกฎแห่งกรรมอะไรนั่น ข้าไม่สน หาเงินมาใช้ดีกว่า นี่เรรีบไปกันเถอะ มัวแต่เสียเวลาอยู่ที่นี้นานมากแล้ว เดี่ยวจะมีดเสี้ยก่อนหรือ” เขาว่าพลางลุกขึ้นยืนแล้วออกเดินนำหน้าทันที

ในระหว่างที่กำลังลัดเลาะไปตามลำห้วยนั้น พรานสมก็อดพูดขึ้นอีกไม่ได้

“นาย นาย ผมขอถามอีกนิดเถอะ เรื่องล่าลูกชะนีที่บ้านเมืองเขามีข้อห้ามอะไรบ้างหรือเปล่า ผมไม่รู้เรื่องเลย”

“โธ่เอ๊ย ไอ้สม ยังจะถามอีก นี่มันเรื่องเล็ก เอ้า...อยากรู้ก็จะบอกให้ เขามีกฎหมายให้ชะนีเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองประเภทหนึ่งที่ห้ามล่าหรือค้าขาย ต้องขออนุญาตหากจำเป็นอะไรทำนองนั้น ข้าไม่สนใจจะจำหรือก อย่าคิดมากนัก มีคนซื้อก็ต้องมีคนขาย มีคนอยากได้ก็ต้องมีคนหามาสนองของมันคู่กันอยู่แล้ว”

* * *

ณ สถานที่แห่งนั้น ศูนย์รวมของสินค้านานาชนิดทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิต ไซ้แล้ว นี่คือ สวนจตุจักรแห่งกรุงเทพมหานคร แหล่งใหญ่ที่มีไว้ให้ผู้คนได้ซื้อหาปัจจัยที่ต้องการ ไม่ว่าสิ่งนั้นจะจำเป็นหรือไม่ก็ตาม มุมหนึ่งของสวนจตุจักร ลูกค้า

ลูกชะนีน้อย

และพ่อค้ากำลังสนทนากันอยู่หลังร้านอย่างรีบเร่ง

“อยู่ไหนล่ะ ลูกชะนี เอามาให้ฉันดูซิ” เสียงผู้หญิงดังขึ้นก่อน

“ในตะกร้านี้ครับ ตัวนี้ดี น่ารักมากเลยละ อ้อ...คราวนี้ผมต้องคิดเงินเพิ่มหน่อยนะครับ เพื่อนเขาบอกว่าล่าได้ยากมากเวลานี้ และตัวแรกนะเขาอิงพลาด โดนทั้งแม่และลูกตายหมด ต้องเสียเวลาเข้าป่าไปหาใหม่อีก เพราะฉะนั้นผมจึงปฏิเสธเขาไม่ได้ นอกจากนั้นพรานเขายังเอาซากแม่กับลูกมาให้ดูเป็นหลัก-ฐานด้วย” พ่อค้าวัยกลางคนอธิบาย พลังส่งตะกร้าให้ชายหนุ่มที่ยืนอยู่เคียงข้างกับหญิงสาว

“คิดเท่าไรก็ว่ามาเลย”
ดังนั้น คนขายก็ยิ้มด้วย
มือของเขาโดยไม่สนใจ
โดยไม่คาดฝัน ชายคน
เวลานานพอควรก็ตรงรี่

$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{2}$

มือของเขาโดยไม่สนใจ

ง โดยไม่คาดฝัน ชายฉกรรจ์
เวลานานพอควรก็ตรงรี่
ขึ้นว่า

ครับ คุณจะทำลูกชะนี
ยัดไว้ เพราะนี่เป็นการก

คุณเป็นใคร มาจากไหน

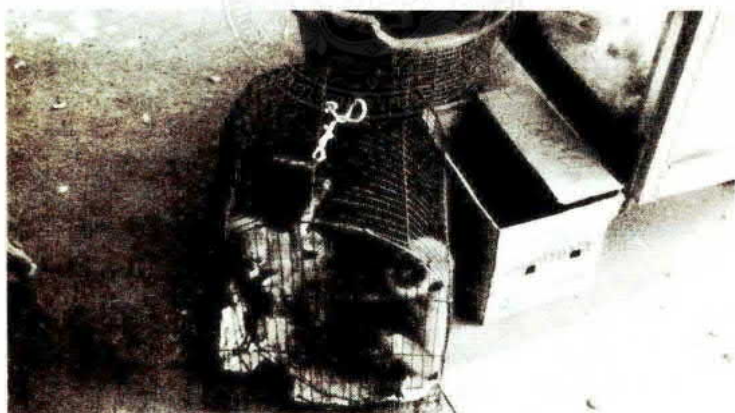
าหน้าที่บ้านเมืองชิครับ

สัตว์ป่า กรมป่าไม้ มาจับกุมผู้ที่ลักลอบค้าขายสัตว์ป่าตามหน้าที่
ใจครับ” เขาตอบทันทีทันใด

เมื่อเห็นว่าสถานการณ์ไม่สู้ดี พ่อค้าหัวไวก็รีบเอ่ยขึ้นว่า
“ผมไม่รู้เรื่องด้วยนะ สองคนนี่เขาฝากตะกร้าห่วยกับ
ผมไว้ พอซื้อของเสร็จก็มารับคืนไปนี่แหละ ผมไปก่อนนะ”

“เดี๋ยว ๆ หยุดก่อน ยังไปไหนไม่ได้ คุณนี่แหละตัวการ
สำคัญที่ผมติดตามพฤติกรรมมานานแล้ว ต้องถูกจับกุมแน่ใน
ฐานะพ่อค้าลักลอบซื้อขายสัตว์ป่าหวงห้าม” พุดจบเขาก็พยัก
หน้าให้เพื่อนร่วมทีมอีกสองคนเข้าประชิดเพื่อไม่เปิดโอกาสให้
หลบหนี แล้วหันไปบอกกับหญิงขายคู่กันด้วยว่า

“คุณก็เหมือนกัน มีความผิดด้วย ต้องอยู่กับเราก่อน
ครับ หรือคุณคิดว่าไง”

เพื่อนเอ๊ย...อนาคตเราอยู่ไหน

เมื่อได้ยินดังนั้น ชายหนุ่มก็สารภาพตามตรง

“ครับ ผมเองแหละที่เป็นคนสั่งซื้อลูกชะนีกับเขา อันที่จริงผมไม่อยากได้หรอก เราก็เคยเอาไปเลี้ยงไว้ตัวหนึ่งแล้ว ไม่นานมันก็ตาย ทีนี้ลูกเมียผมเขาอยากได้ไปเลี้ยงไว้ดูเล่นอีก ผมไม่อยากขัดใจจึงต้องมาสั่งซื้อทั้ง ๆ ที่รู้ว่าบาปกรรมและไม่ถูกกฎหมาย”

เมื่อได้ยินคำสารภาพที่ชัดเจนเช่นนั้น มือปราบแห่งกรมป่าไม้ก็กล่าวว่า

“นอกจากเรื่องบาปกรรมแล้ว ผมอยากให้คุณทราบอีกด้วยว่า ชะนีเป็นสัตว์ที่มีลูกยาก ครั้งละตัวเท่านั้น และกินานด้วย ราว ๓ ปีจึงจะมีลูกสักหน โทษของชะนีผมยังไม่เคยได้ยินทราบแต่ประโยชน์ที่มันช่วยแพร่ขยายพันธุ์ไม้ในป่า การที่คนเราชอบเอาลูกชะนีไปเลี้ยงไว้ดูเล่นตามบ้านแบบนี้ นับว่ามีส่วนอย่างมากที่จะทำให้มันมีจำนวนลดลง และสูญพันธุ์ไปในที่สุดครับ”

“ผมรู้สึกเสียใจจริง ๆ และยอมรับผิดทุกอย่างที่มี เอ้อ... ผมขอถามสักนิดว่า คุณจะเอาลูกชะนีที่น่าสงสารนี้ไปไว้ที่ไหนครับ มันจะได้กลับไปสู่ป่าหรือเปล่าครับ” เขาถามด้วยความสงสัย

“ลูกชะนีคือของกลางหรือหลักฐานสำคัญสำหรับการฟ้องร้องต่อศาล ผมจึงต้องนำไปเก็บไว้ที่เขาเขียว ซึ่งเป็นเหมือน

๘๒

ตู้อิสรภาพแล้วเรา

ศูนย์ช่วยชีวิตสัตว์ป่าชั่วคราว และมันก็ยังไม่มีสิทธิ์ที่จะเป็นอิสระจนกว่าคดีความจะสิ้นสุดลงครับ” เจ้าหน้าที่หนุ่มอธิบาย

“โอ ถ้าอย่างนั้นก็คงอีกนานกว่ามันจะได้กลับไปอยู่ป่าตามธรรมชาติ” ชายหนุ่มมีสีหน้าสลดใจเมื่อพูดประโยคนี้ออกมา

“ก็ถ้าไม่มีใครไปยุ่งกับมัน ปล่อยให้มันอยู่กับพ่อแม่อย่างมีความสุข มันก็คงไม่ต้องมารับกรรมแบบนี้ ผมหวังว่าเดี๋ยวไปคุกคงไม่คิดที่จะหาลูกสัตว์ป่าไม่ว่าจะเป็นอะไร มาเลี้ยงไว้ดูเล่นในบ้านอีกแล้วนะครับ” เขากล่าวย้ำ แล้วดำเนินการไปตามหน้าที่

หมายเหตุ กิจกรรมอันละเมิดกฎหมายบ้านเมืองและผิดศีลธรรมใน การลักลอบล่าและซื้อขายสัตว์ป่าสงวนและคุ้มครองใน เมืองไทย ได้กระทำต่อเนื่องกันมาเป็นเวลาแสนยาวนาน เหตุการณ์ที่น่าสะเทือนใจเช่นนี้เกิดขึ้นครั้งแล้วครั้งเล่า หากรวมการซื้อขายกันอย่างซ่อนเร้นเป็นส่วนตัวเข้ากับ สัตว์ป่าที่บาดเจ็บ พิการ ใกล้เคียง และถูกขายไปที่ตลาด อย่างเปิดเผยด้วยแล้ว เราคงวาดภาพอนาคตของสัตว์ป่า เมืองไทยได้แน่นอน

ก่อนเชื่อ

ก่อนเชื่อสิ่งใดให้พิสูจน์   ก่อนพูดยังคิดวินิจฉัย
ก่อนทำกิจการงานใดใด   คิดให้รอบคอบจึงขอการ

จาก ศึกษาถาณิต ของ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ

สัณนิบาต

สลวย โรจนสโรช

กาพย์ยานี

ครั้งหนึ่งนกกระจอก
 หอประชุมอันโอ้อ่า
 ห้องใหญ่และห้องน้อย
 โต๊ะไม้ล้วนขัดมัน
 นานปีที่จึงให้
 ตักหญ้าเขี้ยวตงาม
 ธงทิวปลิวสบัด
 เป็นค่ายและเป็นกลุ่ม
 ผู้แทนต่างประเทศ
 รู้สึกนึกคิดน่า
 บ้างใช้พูดอังกฤษ
 อาหรับรู้เป็นไฟ
 กระจอกบอกกระจิบ
 ตั้งหน้าเจรจา
 เจ้าบ้านก็นำเที่ยว
 มันช่วยบินตาม ไกล
 มีข้าคนพวกนี้
 สิ่งพูดและสิ่งฟัง
 เสียเงินเสียเวลา
 รายงานเป็นการใหญ่

รั้งอยู่ชอกมุมหลังคา
 รับบรรดาคนสำคัญ
 ประดิษฐ์ประคองแต่งงามสรรพ
 เช็ดทุกวันรับวาววาม
 เตรียมการใหญ่แม่ในสนาม
 ป้ายทองอร่ามนามประชุม
 ธงชี้ชัดชาติขุนหนู
 มีเรื่องกลุ้มต้องเจรจา
 ต่างหังเพศและภาษา
 จะแผกผันต่างกันไป
 ฝรั่งเศสฝืดออเองใหญ่
 ลิ่นหล่อไว้ด้วยน้ำมัน
 จีบจิบจิบข้างน่าขัน
 สามสี่วันเลิกกันไป
 พิราบเที่ยวเที่ยวถึงไหน
 ส่งข่าวให้เพื่อนนกฟง
 กิจธุลีไม่เหลียวหลัง
 ฤๅจะยังติดหัวใจ
 เหลือแต่หน้าปากกลับ ไป
 สัมมนาไต่อะไรกัน

กระจอกบอกเพื่อนเพื่อน คนเลอะเลือนเลือนลอยฝัน
ต้องเราเหล่านักนั้น ควรจัดสรรสัมมนา
โลกนี้ที่จะแย่ เรามัวแต่คอยเวลา
แมกไม้และมวลป่า อนิจจาถูกทารุณ
มนุษย์สุดโหดร้าย เผ่าทำลายอยู่ขุดมุน
แย่งกินแย่งถิ่นฐาน พลอยหัวหมุนถึงนกกา
เพื่อเผ่าพันธุ์เรารอด อยู่ตลอดสืบพงศ์
จำเป็นรับสัมมนา แสวงหาทางป้องกัน
พวกนกต่างเห็นด้วย เพื่อจะช่วยคงพงศ์พันธุ์
ป่าไม้สำคัญ เป็นปัญหานำคำนึง
ขึ้นข้าอาจวอดวาย กลัวอันตรายจะมาถึง
อกสั่นล้านพริ้วพริ้ว เหตุนี้จึงรับสัมมนา

สุรางคนาง ๒๘

ใกล้การประชุม นกมาเป็นกลุ่ม คุมพวกกันมา
ไอ้โฮเมืองไทย ข้างไกลหนักหนา บ้างจากอาฟริกา บินมาเกือบตาย
เมื่อมาพบกัน จ๊อกแจ็กโจษจัน สารพันวุ่นวาย
มาเห็นเมืองไทย ข้างกระไรสบาย อาหารมากมาย อุดมสมบูรณ์
ธรรมชาติอำนวย อากาศก็ช่วย ป่วยการอาดูร
เพียงร่วมมือกัน สร้างสรรค์เพิ่มพูน พิษผลทวีคูณ ข้านิจนิรันดร์
เพียงรู้หน้าที่ ทุกคนพึงมี ต่อปฐพีนี้
รักบ้านเมืองไทย ร่วมใจช่วยกัน นี่คือสวรรค์ เมืองธรรมเมืองทอง
นกอาฟริกา เคียดรอนเป็นบ้า สกุนาทั้งผอง
พากันอพยพ เกิดรบแย่งครอง ต่างตะกายหมายปอง อำนาจในมือ

ธรรมชาติเป็นใจ ทะเลทรายไหล เป็นได้ดังลือ
 คนก็พึงโร อคไขแย่งยื้อ อาหารนั้นหรือ จะถึงมือเรา
 ขาดหน้าจันใด ขอเกิดเมืองไทย สบายอย่างเจ้า
 นกยุโรปว่า ข้าก็ไม่ว่า ไฉนใหม่เล่า เรื่องเขโนบิล
 ไฟฟ้าประมาณ มั่นรั้วกันอยู่ เจ้าคงไฉน
 รังสีรัวไหล หวังใจไม่กิน อาหารทั้งถิ่น ราคินทั่วไป
 นกอื่นหวั่นจิต รังสีนั้นติด เจ้ามาหรือไม่
 วอนขอพำนัก ขำรักเมืองไทย ถึงอยู่ที่ไหน ไม่เหมือนเมืองทอง
 ที่นั่นสันติ อาหารนั้นสิ มากมายเนื่องนอง
 คนไทยอารี เหมือนพี่เหมือนน้อง เพียงแต่ยังต้อง ป้องกันรักษา
 คนพลาคผิดไป ยังมีเป็นไร พอมีเวลา
 รีบร่วมมือกัน สร้างสรรค์พัฒนา ทั้งรัฐทั้งประชา พากันสุขสบาย
 ตัวเจ้าเป็นนก ไชเฝ้าอัคคก ตระหนักไววาย
 เม็ดในพิฆพันธุ์ กาบมันไปรยปราย ต้นไม้มากมาย กลับกลายป่าเย็น
 โชคดีกระไร เจ้าเกิดเมืองไทย ได้ถิ่นอยู่เย็น
 โปรดรักแผ่นดิน ให้ถิ่นนี้เป็น ดังสมญาเน้น เมืองธรรมเมืองทอง

ปัญญา - ทรัพย์

ปัญญาเลิศกว่าทรัพย์ ยามตกอับยังมีทาง
 ช่วยตนพ้นขัดขวาง เพราะปัญญาพารอดตัว
 มีทรัพย์อับปัญญา อาจจักพาคนยืมหัว
 ใช้ทรัพย์ด้วยเมามัว ทรัพย์เป็นภัยไม่มีคุณ

จาก ศึกษาเกษิต ของ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ

สวนครัวมุมบ้าน

นิยนา นาคะตะ

เด็ก ๆ อยู่บ้านบริเวณเล็ก ๆ วิ่งไปวิ่งมาเดี๋ยวเดียวก็
แสบออกนอกบ้าน เพราะวิ่งวนอยู่จนอาจจะเวียนหัว คนที่ชวน
เพื่อนบ้านเล่นกันอยู่ข้างถนนเปลว ๆ ก็ลืมนครดยนต์ที่วิ่งเล่น
ไปมา เอาอย่างนี้ดีไหม... เราการจัดมุมบ้านให้เป็นสวนครัว
ชวนเพื่อน ๆ มาผลัดกันช่วยจัดไปแต่ละบ้าน ได้เล่นด้วยและ
ได้รับประโยชน์ด้วย คุณพ่อคุณแม่ก็ชื่นใจที่เห็นลูก ๆ เล่นด้วย
ทำงานด้วย แถมยังได้กินพืชผักฝีมือลูก ๆ หลาน ๆ ต้องอร่อย
เป็นพิเศษ และไม่ต้องระวังว่าจะมียาฆ่าแมลงตกค้างเป็น
อันตรายอีกด้วย เริ่มกันเลยดีไหม

ก็ต้องเริ่มด้วยการปรึกษาคู่พ่อ คุณแม่ เพื่อขอจับจอง
ที่สักมุมหนึ่งและอาจต้องขอสมทบทุนบ้างถ้าเงินในกระเป๋า
ไม่พอ การปรึกษาคู่พ่อคุณแม่เป็นการโฆษณาโครงการให้
คุณพ่อคุณแม่มาช่วยกันลงมือด้วยใจละ จะได้มีโอกาสพูดคุย
และก็ช่วยกันทำเพื่อรอผลผลิตจากน้ำพักน้ำแรง จะขอเสนอแนว
๘๘

คิดสัก ๒ แบบ เอาแบบง่าย ๆ ไม่ต้องลงทุนอะไรมากก่อน ถ้าใครที่มีฝีมือ มีใจรักอยู่ก่อนแล้ว ยากจะได้แนวคิดอะไร ที่พิเศษกว่านี้คงต้องหาหนังสือเฉพาะเรื่องพืชผักสวนครัวนี้ ต่างหาก ในห้องสมุดคงจะมีหนังสือเหล่านี้

แบบแรก กันคอกที่จะทำสวนครัวก่อน ใช้อิฐบล็อก ก็ได้ อิฐเผาก็ได้ ผู้ที่อยู่ในชนบทไม่มีอิฐใช้หินก้อนใหญ่ ๆ ก็ได้ ใช้ไม้ก็ได้ เอามากั้นเป็นคอก แล้วก็หาดินมาใส่ในคอก ให้สูงพอที่พืชผักชนิดที่เราจะปลูกหยั่งรากได้ ถ้าเป็นดินผสม ปุ๋ยหมักมาแล้วก็สะดวกหน่อย แถวในเมืองมีดินผสมไว้ขาย เป็นถุง ๆ แถวต่างจังหวัดนอกเมืองก็สบาย หาปุ๋ยธรรมชาติ มาคลุกกับดิน บางแห่งดินคืออยู่แล้วก็มี บางแห่งมีปุ๋ยวิเศษมาก ก็ฉีควัชี่ควายนี่แหละ อย่างองข้ามเขี้ยว แต่ว่าทิ้งให้แห้งก่อน ไม่งั้นเราอาจเป็นลมได้ เอามาผสมคลุกกับดินที่เราจะปลูก เรียกว่าชั้นแรกนี้เตรียมดินก่อน ต่อไปจะปลูกอะไรบ้างก็ต้อง คิดวางแผน นึกภาพในใจหรือจะลงมือร่างคร่าว ๆ ว่าหน้าตา สวนครัวมุมบ้านของเราจะออกมาอย่างไร จะได้มีหน้าตาสวยงามด้วย อย่าเพียงแต่เอาดินโน้นดินนี้มาจิ้ม ๆ ปลูก ๆ นะ เคียวบ้านอื่นเขาวางแผนดี ๆ จัดออกมาสวยกว่า ต้องให้เป็น ทั้งสวนครัวและสวนประดับด้วย

ที่ว่่าให้นึกภาพหน้าตาของสวนครัวคือ ให้รู้จักพืชผัก แต่ละชนิดที่เราจะปลูกเสียก่อน พริก กระชาย ตะไคร้ หอม โหระพา กะเพรา แต่ละชนิดมีทรวดทรงอย่างไร อ้วน ๆ เตี้ย ๆ

ผอม ๆ สูง ๆ เก้งก้างหรือเปล่า ถ้าอยู่กรุงเทพมหานครก็ไป
ดูที่สวนจตุจักรดีที่สุด มีพืชสวนครัวครบทุกชนิด อยู่ต่าง
จังหวัดก็ไปดูตามร้านที่ขายต้นไม้ ถ้าอยู่นอกเมืองก็อาจจะขอ
ดูจากเพื่อนบ้าน ซึ่งอาจมีปลูกกันแล้วแต่ไม่ใช่เป็นสวนครัว
ประดับตามตลาดสด พืชเหล่านี้มีขาย แต่บางอย่างคนขายเด็ด
เฉพาะยอด หรือขูดเอาแต่หัวมาขาย พอมองเห็นรูปร่างได้บ้าง
บางส่วน ถ้าไม่มีที่ซึ่งมีของจริงให้ดูก็ดูรูปจากหนังสือหรือ
หน้าของเมล็ดพันธุ์ก็ได้ กะดูจำนวนพืชผักให้พอเหมาะกับ
เนื้อที่ ตัดสินใจว่าเข้าทีดีแล้วก็ไปซื้อเมล็ดพันธุ์พืชผักที่ต้อง
การลงมือปลูก หมั่นดูแลรดน้ำพรวนดิน ชวนเพื่อน คุณพ่อ
คุณแม่ มาช่วยกัน ได้ผลงานออกมาน่าภูมิใจ เอามาทำกับข้าว
กินกันแถมแจกเพื่อน ๆ ด้วยก็ได้

แบบที่สอง สวนครัวในยางรถยนต์ เดี่ยวนี้คงเห็นกัน
มากแล้ว แต่บางคนเอายางรถยนต์มาปลูกไม้ประดับอย่างเดียว
ที่จะแนะนำนี้จะเสนอให้เป็นสวนครัวด้วย จัดตกแต่งเป็นสวน
ครัวมุมบ้าน ก่อนอื่นก็เอายางรถยนต์ที่เสียแล้ว ดึงยางในออก
ถ้าไม่มียางรถยนต์เก่า ๆ อยู่ที่บ้านก็ไปขอซื้อตามร้านขายยาง
ยางเก่าราคาไม่แพง ใช้อย่างเป็นที่กันดินที่จะปลูก คงนึกออกว่า
ยางรถยนต์จะมีช่องตรงกลางทะลุตลอด เอายางนั้นมาวางที่ ๆ
จะจัดทำสวนครัว เช่น ริมขอบรั้วหรือตรงมุมบ้านแห่งใดแห่ง
หนึ่ง พอเหมาะแล้วก็เอาดินใส่ จะปลูกพวกผักต่าง ๆ เช่น
ผักบุ้ง ผักกาดขาว ผักคะน้า อะไรก็ได้ ใช้วิธีเดียวกันกับข้าง

“ไม่รวยก็มีความสุขได้ อยู่ไม่ไกลเกินคว่ำแคะมุมบ้าน”

ต้น ต้องศึกษารูปทรงของพืชผักแต่ละชนิดก่อน จัดรูปทรงให้เข้ากัน จะปลูกสลับสีกันก็สวยดี เช่น คะนํ้าสีเขียวแก่ ๑ ที่ต่อไปก็เป็นผักกาดขาวสีสว่างหน่อย ๑ ที่ ตามมาด้วยผักบุ้ง คงเป็นผักบุ้งจีน เพราะลำต้นตั้ง ถ้าเป็นผักบุ้งไทยก็ต้องมีปอน้ำ มีที่ตามแนวอนให้เลื้อย

ถ้ามุมบ้านยังพอมีที่เหลือนิดหน่อย อาจทำเป็นป่อเล็ก ๆ เดียวนี้ป่อสำเร็จรูปก็มีขาย ขุดหลุมแล้วซื้อป่อซีเมนต์มาวางก็ใช้ได้ ใครมีแรงอยากจะขุดป่อเองก็ทำได้ รอบ ๆ ป่ออาจจะ

ปลูกผักสีฝรั่งบ้างผักสีไทยบ้าง ใบผักสีเป็นหยัก ๆ น่าดู แฉก
ใกล้ ๆ ถ้ามีดินหอมสักกอก็สวย ลองดูภาพที่ร่างมานี้ซิ อาจ
จะพอได้แนวคิดอะไรบ้าง

ที่เสนอให้ทำสวนนี้ นอกจากจะเป็นการฆ่าเวลาไม่ให้
เบื่อ ไม่ให้ใช้เวลาเพื่อการเดินโดยไม่ได้ประโยชน์อะไรแล้ว
ก็ยังเป็นการทำให้เกิดความใกล้ชิดในครอบครัว เป็นการช่วย
ประหยัดค่าใช้จ่าย ไม่ต้องกังวลเรื่องพิษยาฆ่าแมลงตกค้าง นอก
จากนี้ ยังเกิดความภูมิใจในผลงานของตัวเองด้วย มีความสุข
ดีนะ

น้ำใจนักกีฬา

น้ำใจนักกีฬา	เห็นได้คราเข้าแข่งขัน
แพ้ชนะไม่สำคัญ	น้ำใจนั้นสืควรชม
รู้แพ้รู้ชนะ	รู้จักหว่านอันเหมาะสม
รู้จักยอมไม่ดรามดราม	จึงสมศักดิ์นักกีฬา

จาก ศึกษาภาสิต ของ ชูปะนี นาคทรพร

เมืองไทย - ในรอบ ๑ ปี

[ก.ย.๒๔ - ก.ย.๒๕]

ธนาถีย์ สุขพัฒน์ธี

ผู้ว่าฯ กทม. จากการเลือกตั้ง

เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ ประชาชนในกรุงเทพมหานครได้ออกเสียงเลือกตั้งผู้ว่าราชการ ในจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งทั้งหมด ๒,๘๓๑,๓๗๑ คน มีผู้ใช้สิทธิทั้งสิ้น ๕๘๐,๔๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๖๓ มีบัตรเสีย จำนวน ๓๐,๑๒๑ บัตร เท่ากับร้อยละ ๓.๐๗ ประชาชนกรุงเทพฯ ให้ความสนใจและตื่นตัวในการเลือกตั้งครั้งนี้เป็นอย่างมาก และจำนวนผู้ใช้สิทธิมากกว่าการเลือกตั้งทุกครั้งที่ผ่านมา ผู้ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้ว่าราชการฯ คนใหม่คือ พลตรีจำลอง ศรีเมือง ได้รับคะแนนเสียงเป็นอันดับที่ ๑ จำนวน ๔๗๕,๗๕๘ คะแนน ผู้ว่าราชการฯ คนใหม่ได้แต่งตั้งรองผู้ว่าราชการฯ ๔ ตำแหน่ง เพื่อช่วยงานฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้

๑. นายแพทย์ฉลาด ธีรพัฒน์ ข้าราชการบำนาญ อายุ ๖๑ ปี ช่วยด้านสาธารณสุข

๒. นางอาภรณ์ พุกกะมาน อาจารย์จากคณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อายุ ๔๕ ปี ช่วยด้านการศึกษา

๓. นางหรรษา แก้วบัณฑิต ข้าราชการฝ่ายวิเคราะห์
สำนักงานประมาณ อายุ ๔๘ ปี ช่วยด้านการคลัง

๔. ดร.วิชา จิวาลัย อาจารย์จากภาควิชาสำรวจ คณะ
วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อายุ ๔๒ ปี ช่วย
ด้านก่อสร้าง

กีฬาซีเกมส์ครั้งที่ ๑๓

ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพจัดแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ ๑๓ ณ กรุงเทพมหานคร ระหว่าง ๘ - ๑๗ ธันวาคม ๒๕๒๘ นับเป็นครั้งที่ ๔ ที่ไทยเป็นเจ้าภาพ กีฬาซีเกมส์คราวนี้มี ๘ ชาติ เข้าร่วมการแข่งขัน คือ ไทย สิงคโปร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย พม่า เขมร และบรูไน อีก ๒ ชาติไม่สามารถมาแข่งขัน คือ ลาว และเวียดนาม

ซีเกมส์ครั้งนี้มีกีฬาแข่งทั้งหมด ๑๘ ประเภท ได้แก่ ยิงธนู กรีฑา แบดมินตัน บาสเก็ตบอล โบว์ลิ่ง มวยสมัครเล่น จักรยาน ฟุตบอล ชาย - หญิง ยิมนาสติก ยูโด เทนนิส ตะกร้อ ยิงปืน ว่ายน้ำ ปิงปอง วอลเลย์บอล ยกน้ำหนัก และ เรือใบ วินด์ - เซิร์ฟ มีนักกีฬาเข้าร่วมแข่งขันประมาณ ๒,๑๐๐ คน งบประมาณใช้จ่าย ๖๑ ล้านบาท ส่วนใหญ่ใช้ในการซ่อมปรับปรุงสนามแข่งขัน และอุปกรณ์ ประเทศไทยออก ๒๒ ล้าน ชาติต่าง ๆ จ่ายค่าที่พักค่าอาหารเอง รายได้จากค่าบัตรผ่านประตู ๑๐๔

เข้าชมการแข่งขัน และโฆษณาธุรกิจของทีระลีก ประมาณ ๓ ล้านบาท

ผลการแข่งขันกีฬาสีเกมส์ครั้งนี้ ประเทศไทยได้รับเหรียญรางวัลมากที่สุด คือเหรียญทอง ๘๓ เหรียญเงิน ๖๖ และเหรียญทองแดง ๕๕ เหรียญ ประเทศที่ชนะเลิศรองลงไป คือ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และมาเลเซีย

อาคันตุกะนานหลายสิบปีที่หน

ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๒ เมษายน ๒๕๒๕ หลายคนคงได้มีโอกาสดูปรากฏการณ์ธรรมชาติของดาวหางที่ชื่อ “ฮัลเลย์” เป็นที่น่าเสียดายว่า ระยะนั้นท้องฟ้าในประเทศไทยไม่อำนวยให้เห็นดาวหางฮัลเลย์ได้ชัดเจนนัก ต้องใช้กล้องดูดาวช่วย แต่ก็ยังมองเห็นเพียงส่วนหางและหางเลือนอีกด้วย ต่างกับเมื่อ ๗๖ ปีมาแล้ว คือในปี พ.ศ. ๒๔๕๓ กราวนั้นสามารถเห็นด้วยตาเปล่าชัดเจน ใหญ่กว่าดาวในท้องฟ้าทุกดวง ส่วนหางมีความยาวมากประมาณสัก ๒ เมตร มีสีและสว่างเหมือนพระจันทร์*

ดาวหางดวงนี้ตั้งชื่อตามนักดาราศาสตร์ คือ เอ็ดมันด์ ฮัลเลย์ ซึ่งเป็นผู้ระบุได้ถูกว่าดาวหางดวงนี้ได้มาเยี่ยมโลกหลายกราวแล้ว และยังจะมาทุก ๆ ๗๖ ปี จึงทำนายไว้ว่า ปี พ.ศ. ๒๓๐๑ มันจะมาอีก พอมันมาตรงตามเวลาจริง ๆ ก็เลยตั้งชื่อให้มันว่า ดาวหางฮัลเลย์ เพื่อเป็นเกียรติแก่เขา ใครที่พลาดไม่ได้ดูดาวหางฮัลเลย์ในกราวนี้ ก็ต้องประทับใจประคองชีวิตให้ยืนยาว

จนถึง พ.ศ. ๒๖๐๕ จึงจะได้ต้อนรับ “อาคันตุกะ นานหลายสิบปีที่หน” ดังนี้

*คำสัมภาษณ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เรื่องดาวหางฮัลเลย์ เมื่อ ๗๖ ปีที่แล้ว ตีพิมพ์ในหนังสือสตรีสาร ฉบับวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๒๕

ฉลอง ๒๐๐ ปี สุนทรภู่

องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) ได้ประกาศยกย่องกวีเอกสุนทรภู่เป็นบุคคลที่มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรมโลก เนื่องในวาระครบรอบ ๒๐๐ ปีเกิด ซึ่งตรงกับวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๒๕ นับเป็นนักปราชญ์ไทยคนที่ ๕ ที่ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากองค์การแห่งนี้

สุนทรภู่เป็นกวีเอกในครั้งรัชกาลที่ ๒ เป็นกวีที่คนไทยรู้จักมากที่สุดเท่า ๆ กับศรีปราชญ์และเจ้าฟ้ากุ้ง สุนทรภู่มิประวัติชีวิตก่อนข้างโลดโผน และแต่งหนังสือมากเป็นพิเศษในบรรดากวีร่วมยุค ผลงานที่สำคัญ ๆ ได้แก่ นิราศพระบาท เสาชิงช้า-ขุนแผน ตอนกำเนิดพลายงาม สุภาษิตสอนหญิง พระอภัยมณี ฯลฯ

ในการนี้กระทรวงศึกษาธิการได้รับอนุมัติให้จัดงานเชิดชูเกียรติสุนทรภู่ร่วมกับยูเนสโก โดยประกาศปี ๒๕๒๕ เป็นปีกวีเอกสุนทรภู่ มีการเฉลิมฉลองช่วงเดือนมิถุนายน ทั้งใน ๑๐๖

ส่วนกลางและภูมิภาค โดยความร่วมมือทั้งภาครัฐบาลและเอกชน
อีกทั้งยังมีโครงการจัดตั้งสถาบันสุนทรภู่ขึ้นมาในอนาคตอันใกล้
อีกด้วย

เลือกตั้งทั่วไป ๒๗ ก.ค. ๒๕

กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศให้มีการเลือกตั้งสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรทั่วประเทศ เมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๒๕
ปรากฏว่ามีผู้เข้าใช้สิทธิในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งนี้ ๑๖,๐๗๕,๕๔๕
คน คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๔๓ ซึ่งสูงที่สุดกว่าการเลือกตั้งทุกครั้ง
ที่ผ่านมาในประวัติศาสตร์ แม้ว่าใน กทม. ซึ่งมีคนมาใช้สิทธิ
ต่ำสุดในประเทศ ก็ยังมีจำนวนถึงร้อยละ ๓๗.๒๕ ซึ่งสูงที่สุด
เท่าที่เคยปรากฏใน กทม. เหมือนกัน

ผลการเลือกตั้งปรากฏว่า พรรคประชาธิปัตย์ได้ที่นั่ง
มากที่สุด คือ ๑๐๐ ที่นั่ง และรองลงมาตามลำดับได้แก่ พรรค
ชาติไทย ๖๓ ที่นั่ง พรรคกิจสังคม ๕๑ ที่นั่ง พรรคสหประ-
ชาธิปไตย ๓๘ ที่นั่ง พรรคประชากรไทย ๒๔ ที่นั่ง พรรค
รวมไทย ๑๕ ที่นั่ง พรรคราษฎร ๑๔ ที่นั่ง พรรคกิจประชาคม
๑๕ ที่นั่ง พรรคก้าวหน้า ๘ ที่นั่ง พรรคชาติประชาธิปไตย และ
พรรคมวลชน พรรคละ ๓ ที่นั่ง พรรคเสรีนิยม พรรคพลังใหม่
พรรคแรงงานประชาธิปไตย และพรรคปวงชนชาวไทย พรรคละ
๑ ที่นั่ง รวมทั้งสิ้น ๓๔๗ ที่นั่ง

สงคราม

หรือ

สนธิภาพ

หม่อมมาสา ชวลิต

สงคราม คือ การทำลายล้าง คู่ต่อสู้มุ่งเอาชนะโดยการใช้อาวุธนานาประการประหัตประหารทำลายอีกฝ่ายหนึ่งให้ย่อยยับ เพื่อชัยชนะจะได้เป็นของตน ในการทำสงครามต่างก็ฆ่าและทำร้ายซึ่งกันและกัน ทำลายบ้านเรือน วัดวาอาราม และสิ่งก่อสร้างที่สวยงามลงหมดสิ้น ในการทำสงครามทุกครั้ง ผู้หญิง เด็ก คนชรา ผู้ไม่ส่วนในการก่อสงคราม และไม่มีส่วนในการเข้าสู่รบก็ถูกทำให้บาดเจ็บ ถูกฆ่า ทรัพย์สินถูกทำลาย ในที่ซึ่งเคยมีเสียงเด็กหัวเราะเล่นสนุก เสียงแม่เห่กล่อม เสียงพ่อหยอกเย้าลูก เสียงปู่ย่าตายายพราសอน และเล่นิทานแสนสนุกให้หลานฟัง กลับกลายเป็นเสียงกรีดร้องด้วยความตกใจและเสียงครวญคร่ำรำไห้ เมื่อถูกอาวุธและเมื่อเห็นผู้ที่รักต้องจากไปต่อหน้าโดยฉับพลัน ความสนุกสนาน-สันต์และสิ่งสวยงามหายไปหมดสิ้น

นับแต่มีมนุษย์อยู่ในโลก สงครามเกิดขึ้นในโลก
หลายครั้ง หลังจากการทำลายล้างแล้ว หลายครั้งคนที่เหลือ
ชีวิตอยู่ก็คิดกันว่าเราไม่ควรรบกัน เราควรอยู่ด้วยกันโดยสงบ
สุข

สงครามครั้งยิ่งใหญ่ลุกลามไปทั่วโลกได้เกิดขึ้นสอง
ครั้งแล้วในรอบร้อยปีนี้ ทำลายชีวิตและทรัพย์สินมีค่าไปมาก
มาย หลังสงครามโลกครั้งที่สอง ได้มีรัฐบาล นักปราชญ์
นักวิทยาศาสตร์ ศิลปินและกวี ผู้มีชีวิตอยู่ระหว่างสงคราม
ผู้ตระหนักในพิษร้ายกาจของสงคราม และเห็นว่าจำเป็นต้อง
หาทางให้เกิดสันติภาพขึ้นในโลก ท่านเหล่านี้ได้ร่วมประชุม
หารือกันและก่อตั้งองค์การสหประชาชาติขึ้น พร้อมกันนี้ได้
ก่อตั้งองค์การในเครือขึ้นองค์การหนึ่ง มีหน้าที่และความรับผิดชอบ
ในการปลูกฝัง สร้างสรรค์ความรักสงบ และความ
เข้าใจดีระหว่างกันในระหว่างบุคคล กลุ่มคน และระหว่างชาติ
องค์การนี้มีชื่อว่า องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม
แห่งสหประชาชาติ เรียกชื่อย่อว่าองค์การการศึกษาฯสหประชาชาติ
(United Nations Educational Scientific and Cultural Or-
ganization - Unesco)

ข้อความเบื้องต้นในธรรมนูญขององค์การการศึกษาฯสห-
ประชาชาติ มีอยู่ว่า “สงครามเกิดขึ้นในใจคน ดังนั้น การปลูกฝัง
สันติภาพจึงต้องเริ่มในใจคน” พุทธศักราช ๒๕๒๘ เป็น

ปีครบรอบที่ ๕๐ แห่งการก่อตั้งองค์การนี้ องค์การสหประชา-
ชาติได้ประกาศเป็นปีสากลแห่งสันติภาพ

สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงสั่งสอนไว้ว่า ให้
งดเว้นการฆ่าสัตว์ตัดชีวิต และทำร้ายกัน ให้รู้จักเสียสละ และ
ทำจิตใจให้สงบ สันติสุขก็จะเกิดขึ้นแก่เราทุกคน

หันหน้าหันหลัง

หันหน้าหากัน	ยึดมั่นหลักการ
ร่วมใจทำงาน	เพื่อชาติบ้านเมือง
ผูกมิตรไมตรี	ไม่มีขุ่นเคือง
ชูชาติรุ่งเรือง	เอกราชดำรง
หันหลังให้กัน	ดิ่งด้นดาลเดือด
ถึงเนื้อถึงเลือด	แหลกเป็นพุยผง
รักกันไว้เถิด	เทิดชาติยืนยง
สุขสันต์มั่นคง	พุทธธรรมคุ้มครอง

จาก สึกษากาณิต ของ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ

คำสั่งกระทรวงศึกษาธิการ
ที่ ๔๘๒/๒๕๒๕
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดพิมพ์และจำหน่าย
หนังสือวันเด็ก ประจำปี ๒๕๓๐

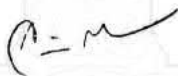
ตามที่คณะรัฐมนตรี ได้มีมติให้จัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๓๐ โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ เป็นผู้ดำเนินการจัดงาน นั้น

เพื่อให้การจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๓๐ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และได้รับผลสมตามความมุ่งหมายของทางราชการ จึงแต่งตั้งบุคคลต่อไปนี้เป็นคณะกรรมการจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือวันเด็ก ประจำปี ๒๕๓๐

๑. นายประดล ดันติวงษ์	ประธานอนุกรรมการ
๒. นายคุณัญ วังศ์ศิริธร	รองประธานอนุกรรมการ
๓. นายวัฒนะ ปราณวิทย์	อนุกรรมการ
๔. นางแม่นมาส ชาลิต	อนุกรรมการ
๕. นางสลาย โรจนสโรช	อนุกรรมการ
๖. คุณหญิงศรีนาถ สุริยะ	อนุกรรมการ
๗. นางฐะปะนีย์ นาครทรรพ	อนุกรรมการ
๘. นางสาวสา วังศ์ยังอยู่	อนุกรรมการ
๙. นางสาวกานต์มณี สักดิ์เจริญ	อนุกรรมการ
๑๐. นางรัชณี ศรีไพรวรรณ	อนุกรรมการ
๑๑. นายประสงค์ พวงดอกไม้	อนุกรรมการ
๑๒. นายณรงค์ เทวินทรภักดี	อนุกรรมการ

๑๓. นางบุญทิวา ไฉ้วศิริมณี	อนุกรรมการ
๑๔. นายบุญชู สามวัง	อนุกรรมการ
๑๕. นางสาววิไล เกษชนก	อนุกรรมการ
๑๖. นางประสพสุข นวลวิวัฒน์	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๗. นางสาวสุช สดาวร	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๘. นางสาวเรณู ศิริขวัญชัย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป
สั่ง ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕

(นายสมาน แสงมลิ)
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

พิมพ์ที่อำนวยการพิมพ์ ๔๑๓/ ๒๗-๓๔ อรุณอมรินทร์ บางกอกน้อย
กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐ โทร. ๔๒๔๒๘๐๐ - ๑
นายชูเกียรติ อุทกะพันธุ์ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา

สงคราม

ภาพได้รับรางวัลเหรียญทองในการประกวดศิลปะเด็กระดับโลก ครั้งที่ ๒๗
ปี ๑๙๘๕ ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี

ด.ช.ปิยะ มีตา
โรงเรียนเลขพิทยาคม
จังหวัดเลย

ประวัติเด็กชายปิยะ มีตา

เกิดวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๑๔

บิดาชื่อ ดาบตำรวจชิต มีตา

มารดาชื่อ นางหนูพิศ มีตา อาชีพแม่บ้าน

- ครอบครัวของข้าพเจ้ามีทั้งหมด ๘ คน ข้าพเจ้า
เป็นคนสุดท้อง

- การศึกษาชั้นประถมที่โรงเรียนเมืองเลย

- การศึกษาชั้นมัธยมศึกษาที่โรงเรียนเลขพิทยาคม

อนาคต โดฉันมาข้าพเจ้าอยากทำอาชีพตำรวจ เพื่อ
รับใช้ประชาชนและถ้ามีเวลาว่างก็จะทำ
งานวาดภาพ

คณะกรรมการจัดงานฉลองวันเด็กแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๓๐ จัดพิมพ์